

1

"Il Co has to l'Impurii"
juu chatta rebbiha.
Dromm ^{oatriottica} of '5 Okt
te Cormilo Gaha Saliniar
B' dedica hissuldoti halbiend
ta l'Impurii inglis ieli thaddu
ghar-ribba tifband.
Festa sal Cuibed 25 ta Dicembre 1940

Proprietà littoraria te C. Galea
Id-drittijet Colla huma
riservati għall-autur

"Il Cohor ta l'Imperi"
Chatta ^{jen} Rebbilto.

Dramm patriottice f' 5 dekret.
ta Carmelo Gallo Saligan.

Personagg.

Pellegrin ta l'Imperi.

Mons. Chlond. Iskof Coħuccia polacc.

Ministru. inglis.

Concellier. germanis. - President ta l'Italia
~~Britannia~~. figura ta Regino.

Chatta. figura ta omu.

Għanni. spjuri.

Carmen. A.R.P. } aktar molta.

Censu. s.c.

Giusu. him Carmen ta f'min.

Paulu Sciejjat nevruoli ta 80 send. missierhom

Marja. figura ornejjas tal-ġien.

Fulvia. - Ambasċieter Amerikian.

propleu molta u soldati molta.

Il-gejje idu: l'Emel Drehra f'Berlin,
it. tieni, it-tiekt u ir-roħha f'Chatta,
u il-komisjoni f'Londra.

Idhies ta dazjmen tkond il-ktegħ
u il-ġorico tol-persuna. Chatta tkun
bieha libla hajja u tamra u fuha
mont issew tiegħi f'idha objekti tal-Consili

Nigħixerha tiegħi u tiegħi ġurra tar-ronn f'rosha.

L-Ingrittarha bieha ta Regino b'elmu u
Curozza u tiegħi londiera inglis f'iekk
Il-ministru, Concellier u ambasċiatur jexx
niedha ma isibba Cunditx iħibeskom l-an-

Formi, ixtu iħibeskom pojxni iż-żejt solo.

Il-Pellegrin fuu il-figura ta' tħallix Mazzarena
kis f'rošha qandha karniż u tħalli ġurra t-

S.F. Yves Carmelo Salisian

Il Chirurgus Portionis

Il flotta Inglesa lil Egiptu ta' Malta
fill hidu tal guerra.

Il aghadd

Dgħiex użi kieno fill fied imrobbija,
Għaliex int iż-żebt tibki hid-dmugħ fuq taddej?
Ekk nimi me kalki transabbec ċċejxu,
U dlo u imberri idher il-Annas t'għajnej.

Fukk refala dac ġiġie uqbara u hajnej,
Ikkist iċċarħana sevda u muallana;
Tika uċċes mort taħbi khal minn tifx tgħamha
Is-sara ta' qismex sur aktnej kħarrx.

Is-ursah ma qembi kħal tifla hejjnomhe,
u iflakha diei halbej ma kalki minn tal-bixxu!
K'inha dac il-kieki, qiegħi jaqtid in-jiġi?!!
Kemm nies triex u mseusia ta' kluu bil-wish-

Jen nof li l-ospeduna kħallux l-aliex...
Dac l'il-ġru kielha sejhukku u "Il-Bim"
Jen nof li fuq rojec rojt kieni lostgħadha!
Kien iż-żda, lo tħalli li int spax il-l-illu...

Jegħiex fu docx dgħaree u s-paut kħala kerha!
Kħiedek bed iż-żebi tat-tat l-art gio l-ġperien,
Int sija kien tħoddi ta' nichet, ta' hisqa,
Se ċhemm tasol sija kien tħażżejk fil-ġixx.

Jen nof se-ixxi tħallix oġġiex ta' mħobbi:
Doc li l-ospeduna il-hom jinu jixxli...
Li f'jassor ta' fakar jorrax bed tinhux -
Li l-ikkel sijonhx u hekk tanut hil-għix?

Mimbard jiġi u hume, l'operejha qiezo dixxarec,
Salire h-die rigħhom fuq rosee jaħtemm,
Idiżhom mellieha fill-huk iħpedulex,
u jiħi tgħidha kis-miex sa-χemm jiġi kien.

Ja giuva saliex qiezo hallo l-Ingraterra,
Ja uarda f-kollha Ruma * Malha t-także.
Sa-χemm miexha kien u in-narnej Ingħilja.
Din l-ophatha il-geustiġiekk li kieni minn għarrak.

Igħix sejjf dae sicċie u id-dmugħ malajjh insat,
Id-daxx fuq form-hoc minnha l-Culħodd,
Chur u tħalli die tħallix hil u kien insemni ja...
Jen no, f-l-int halbiex u me tibq minn-had.

* Ghad din il-ixxedda hannej u saliex,
I-rieh ^{Chira Britannia} ~~mostgħiġi~~ his-tista lattej,
Għażiex Ġallu xix tħallix id-daxx ta-ħene,
Id-dalma minn fuha tkidlet fit-tħarrir.

Arouha issippi l-veliedha bil-giri!
Tophomx kkom u tkusson u tħalli l-ixxied,
F'il-Chira Britannia marret għo mlikti,
Li kieni ja-nobha Cull i-thejjie fit-ġie.

Arouha lil-CHALLA fiss tormi ċ-ix-xorxa,
Ix-xiemmha dir-rojje u tkokkex hixx-xarrax,
Tigħixx u uktuha kien luuha fomm-ġumi
Tiddejja kien tista ma l-ops du tħixx.

“Ejjen uled tiegħi u abbedu li kilitxu,
Igl-ixxedda f'id-jejn kom opol gliedha nsejjeg,
Fiss morru im-imbekku u charraxx ingħilji,
Arou li qiezo halba t-tinu kien tħixx.”

* F-kollha Ruma t-fisser. F-koll il-Papa.

Tassejel a'kejchen, sterminni f'id hemm fettrejha:
Ic icum den il cobba li int kiel thiet?
se Don huil Chorom rostrumte Chassulin;
Hudli signus uictis; taf Chemin kana għiet.

Ma niss il hem? ir-^d projekti aktar u aktar.
Ehalien niss jidu qed doc lekkie Sofi?
Ehalien doc il-ekspres niss sejjed soppa?
Ehalien f'id bord toħol bda għec u Sofi?

It-tnejjel minnha so-nissi kibbi ^{għarru}
~~sempa~~ int mo tasse-signus; kieni f'id minn ie fuu.
Habib, hukk, u tnejjix; collu qed iż-żebi inform!
Jeona dejjem mittox fl-Ingriżierr.

Istissaq roddni Chem mnejt u kien tajjed kiel,
Li nō fiekk bokod gejja tafha frigat.
Fonne tgħoddha is-sulter, biex ġid u tgħalli
Ekon Hu Chorom bil-għid mo għidha tħalli.

Se fil'ottos il Carte ta din is siene,
Għannej minn id-ġidlet mill-actor soċċetta;
Il-kunċen uensijsa alone tan it-tabbira:
« Il-ghadu tallina u errollo għoda stieb. »

« Kif iż-żejt ojja l-Alla illi ix-xemx tħaliex tisraq,
u kaddi minn qio ċarrolla ja Tigri id-đmija.
San Pawl epiċċies tgħad lu ġelma mill-jasor,
u lecc Cultodt faraq' mill-motba Qħonnix. »

Diment għuwa i-ssema iparġi sħir instana,
L-hawn fuu kien mokkantata, għon dom ħiem tgħażże.
Chiex glaxx sħir ta fayfirs sejgħu fu l-ġibda
jipproġi, jinkolleha, rekkie... fortuna!

Id - Detra

« I-ġibda minni u fiegħ minn ġuell-hen,
Tid-żiż-żitt nittawwal fuu il-hejt-lahex nissatħar...
Tid-żiż-żi halle thussej blu u tara' luu
Qa konte tgħara dgħajja notlu għu u'la kħas.

Tid-żiż-żi hallek sejjur iż-żebbu
It-toroh, ħiem ^{rejju} hawn! Ta' ħiem, ^{wieħi} kien tħej...
Inħos his ^{wieħi} kien minn kont-tara teċċiokħek,
Id-dinnejx oromx telfet l-ġarru u l-ġinjal!...

Yac iż-żi minn nofx u tħalli għawn għu u kħall-
Id-dinvera bedo ja kien minn grajnejja?
It-tid-żiż-żi hawn minn kont-tara teċċiokħek,
Id-didu minn tħalli għiex grajnejja?

Il-ġarru niskon tħallu tħalli l-ġarru
Igħoxxi kien minn id-ġidlu minn ġu
U-kunċen u ġiġi xi u waqt, l-ġibda
Chiex id-żiġi jistri xi roħed, l-ġibda.

J'ulied minn ta chatta li katt hafgħasballon,
L-hanku lill'ommom u kien iħusxa;
Hafha q-pamlu li jidher ja għallu minn
se ħemm din ie nqpeda b'ebbi għis it-timme.

Għam issa qed tibar il-chatta fertħana,
Titybixxek b'akċedha, u tgħajnejha fil-hin;
u irrisista uiedi kien trakku tiegħi ~~m'~~ com -
Taqiġi dwejjer il-ghadha wa nekgħaw imjastru.

Aren tiegħi kalkien iħum fuq tħabba,
u f'rošhom inidher l'elmu tal-fadid;
J'Isu il-eksekkie Allu u Paulu Crisostom,
Batal nar inu m'huxha tan-hidu t-takkid.

J'għodu regie resak kien tatħbi joqtóm,
Bil-qaġli u il-ktajjie, sit-tfiex ta s'azzar;
J'zd' issa soħħ l-jibes... soħħ kħel ta l-iegħad!
Soħħ Chabba kienja b'akċedha, u bin-nar.

Dil-kidma u s-s-sabas ta chatta ċeħejja,
Q-lew q-aqbet kien-ding! Is-Sattar Culha de!!
Il-ekiro Brittanija, l-Amurra to-kidha,
Għażiexha li għelmiet li jidher ja għixx katt.

Emm-tieħda niel qiegħi li taħbi qħod-ding,
Churchill u l-ostra* mol qiegħi Sultan tħarru;
Dawn no-hakken kollu nataha kien tnejja jaġi jaġura,
u il-ferti li għarrobna kien mukkien u kollu.

J'America, il-Canada, l'Egitto, l'Australja,
Lindi, l'Avreżiand mol qiegħi Ingriterra;
Jidher kollu bil-bosta kien tnejja jaġrou,
B'inċiexx l-opedewwa li riedu dil guerra.

* Il-ostra ifisser il-Charot Colla to l-Imperju inglis.

Il Chem

Chien keda iżernak f'lij ta komor noftani,
Ir-rieh juxxot li giffa ġħiekk xitruja;
K'hix qajje u nsempet khal minn kied jecro
Sirelo! K'garba qandek ta-kallu sendenija!

Chakku u imkijjaq tikt minn ġewwa princi
Grejt khalo nlejja missodda qostatati;
Għajnejja f'iss morru fill-hjeda tal-euchu,
Għadu ta-kmiecja u nar ġej ja infidati.

f'bilid
Delaw ġewwa, it-toroh rajt ktoja ta-mastriġi,
Omm tgħafex magħha dakhnejn ta-tarbijs,
Għajnej idu imħabbat u ommha miflajja!
T-fajla bil-kefa qio luutra mottiġi!

Dil luutra fejn sejra ta-miex hekk mebluġha?
Musfaru, mirepedu, iċċeċċe docce smienha.
Il-Chem sejra t-fittere qiol l-gherien imħofra
Għor-tieba mill-ġودu li inkondu u kdmima.

Għad-diet ligħid, lyolejji u sħiet minn ta-l-oħra,
Il-ġودu kdiex kien octar ismdau,
Chiex għerien tħix tħalli r-rijas hett jixxifxa,
Oħra jin im-luu jaġi jidher minn qabel.

Cultadet ħieeu ried ippojx il-ħelma minn ^{tigħiġi},
Cultadet ried it-tarġi id-deejja ta-kalku;
Kikku kien idher is-piġru u it-tarġi ta-tħalli
Id-żam huma it-taljani li kien ^{ntotku} minn ^{l-ġużeppi}.

Oħra jis-għażżeen id-żebbu u jipprova qalibom,
għebu kien, ħel-ħelma bil-halli qalibja:
Immoru fl-Itali infarru down kien,
Biex fuex u tħalliem hemmex qio tkalli.

ii il belal
mehlon Calle
fil Tonrija

12 0
12 0
12 0
—
6

Il Għor ta' l'Impawn
jew
Challie subbietta'

Dramm fi prologu u 3 Detrijet.
ta Carmelo Falas Solerjan
B'dedica til luuhi - Suldoti moltin
u ingħisi li tkahha għolino.

Festa tal-Orbiex 25 ta Dicembru 1940

Proprietà litteraria ta' C. Falas
Id-Diritti jid-direk kollha huma riservati
għall-ekċentur

Shimma Ċarlotta

Il-Loħor ta' l'Imperu

Jen

Malta rethietta.

Dramm patriotiku fi prologue u
3 dekriet ta' fala Carmelo Toljano

Personaggi

Pilgrim ta' l'intabba.

Hons. Chlond. I smu' polacc Go-huccia.

Ministru Germanis. (Canceller).

Brittanie. Figura ta' l'Ingrittu.

Malta Figura ta' omm.

Għanni Spjuri.

Torino bokri.

Censu S. C. } Ahud molta.

Carmen A.R.P.

Giuseppi Ħan Carmen ta' għinn.

Victor Ħan Torino ta' għiex.

Paulo Missier l-erba fuq ahux ta' għid sena.

Charlo Fazzioe an-niex toljan.

Fuljja f'ċċinie.

Opplu molli, tħol nisra u irġiel u jid-

suldoti urol molta.

Il-ġrojja isīru: il-prologue f'Berlin,
l-ewwel dekha, iż-żejju u it-tiebel geru
Malta. Il-kies ta' dax-ż-żgħien kand
il-kieqja u il-Carico tal-persuna.
Malta tkun liebse libba hajnej u
kamra u fuha mont isued tiegħi h
sħalli abjad qhejx tal-İvorjari, tgħophix
tiegħi minn u tiegħi kien tar-ġad -
f'rosħha. L'Ingrittu liebse
ta-Sultana B'elme u Curazza

u dejjem iżżej il landiera of idha.
il Concessies germanis iekes bisoli
tnejek u bl' uniformi u bl' iżgostica
għuk drigħu. Il-pellegrin hu u
il-figura ta' f'id ważza reu
nis f' roshu għandu harmu u
toħha iżżej ie faruna tor-rex-xew.
Il-personaggi l-oħra jiddu fuल्ल-ot
bil Corċċa tiegħu.

"Il Color ta l'Imperi"
ju malta rebbieha
Azioni Drammatica f'5 dehjet
ta Carmelo Siles Salas

Personaggi

Pellegrin ta b'mintarha.

Mons. Chland. Iskop Calucciu polacc.

Giory VI. Re ta l'Ingrittu.

Churchill. Prim ministru ta l'Ingrittu.

Roskennell president ta l'Americe.

Hitter Cancellier ta Germania.

Chustulini. Duce ta l'Italia.

Ingrittu. Figura ta Regine.

Malta. Figura ta omm.

Giovanni spjuri molte.

Censu } special Constabil.

Carmenu Atua. A.R.P.

Eusèppi bin Carmenu ta F-Sim.

Charles fizial anniatru taljien.

poplu molte, nissi irgħiex, tħol, u soldati.

Il groppo idher, l'ennek diktra f'Berlin, it-tini, it-tiekt u ir-rabba f' Malta u il-karnes f'Londra. Ilhekk ta claxxien sconċi il-King u il-Carico tal-persuna.

Malta l'ennek tkun ^{bisqa} mont idher minn rosta ta rieglek ^{l-salib abja} tol-Consilieri.

Ochejkha libba hajda u tamra - kif ġurruu tar-rand f'rosse. Il-Ingrittu

liebba ta Regine. Ir-Re Giory u l-herbha ministri l-oħra jistgħo jilbu l'uniformi juu nikkiekk la pojx-xaq is-ġida għal Chemmija jaċċam W.B. Hitter iqieg fuq driger l-irrestiċċo -

Chustulini il-forsie it-tnejja - kif iż-żgħali tħalli.

Dr. Debra

L'Amel Att. (killejl)

"Il hett ta minn għojar f'fello"

Bieb eħiġ illi id-akl il-hett kapitali tal-
Germania; il-hib irid iċcun jinfetoh u jingħoloh,
Għispiex mil-hib lijn isseparju fuq il-lummin hemm
sekk (mhuxx ġiġi) m'għonn minn ippreċċa ta-
Liggi otrix u mighad hemm mørħut
Għons. Ghilond, Għau t-tħomx il-ħalli illi idu-
u u il-wieki mistixxa ta-ġġon. Ghilond
mabtuu fid-dimmu. Ħenno mil-hib fil-
koll tal-hett chenner dlam Cioppa u fuq
il-hel-kunni serizzjoni: "Il hett ta-
minn għojar f'fello". Għoul blu.

L'Amel Hena

Għons. Ghilond u kien, imxqhad Gianni.

Għilond (Kibbi tunno ta-Cappuccin, markut issolli,
minn wieċċie u minn tol-ħixx tiegħi to-fie ċemm,
izda fuq kiefti qondre dejjem id-dakha
tal-ġewwa. Ghall-ġitla isseparju jaġinstaw
Cont ta-tfol fil-hobb illi jaġib il-hett dejjem
jaħroba. Pause.) Hobżżex ta-Callum aktnej
illu... u aktfrimha Amekkien... - tkal-
ma nafra fuq lie minn hu koteq għolna
(Iħares lijn il-ġikkha li ġemin fil-ħali)

"Il-Belt ta-minn għojar f'fello". Setgħawn
il-Copijiet tal-Germania jippatu Cundannu
bilhom infusom. Aħjar minn eli: metu
medju jaġur l-id-dinji illi iridu jipħażżeu
minn għojar f'fello!... (Il-Cont jaħroba sejva)
Jen l-ġonna tal-ġewwa li dejjem jaħroba!

(Iħares lijn issema.) Oh! Jejjed isphare!
Tremu aktnej! Eħej to tgħol jippan
koll il-Quċċa, Husnkom tad-Deeb,

għojnejhom domm ġieekha oħra, uċċiġi
 uard il-hen. huma aktarre l-eruġi iñ-
 nocenti ta' mokħuba Polonia tigħi? Li
 minn hik komi tan-nadu minn iż-
 Drudje Hitler. Humu il-krieff tal-mertlu
 tigħi u jidu huu l-ixxhof taqphom; geu fu
 kien iż-żeu l-irregħajj taqphom fil-hin ta
 l-argħiġi tigħi. Polonia mokħuba tigħi,
 ġeux imkabel! Bemminn hekk ta l-arba
 eroe! M'ejn l-art minn tigħex intosset
 aktar minn dorba hid-demm! ... I'għod
 cubini ta l-europa regio taħbiex bla
 tmixx! -- Maħħġo lec diaree, giarragħi
 it-temprij t-İllu, kottilek l-ukiedek u posthom
 Omnejjet u tħol innocent! -- Polonia
 mokħuba tigħi, id-demm ta ukiedek im-
 ċo tħar tatt il-gebel, tħalli il-Carrijet tol
 toħid hied jitħol kohħ mit-tarġi ta
 l-europa! -- Jeu kippled nisiegħan;
 Tħol li ta l-oħra taffha, ex-tru li min huu
 kotti qħalicom no nijet to minnisti t-İllu
 kħoli, illi geri issou aktar u mokħula u l-oħra
 qħelma taqphom. Ghienet ak-ċakħpre, mattpax,
 (Il-kont iħof, innej ja roħu għojnejne - Pauro.)
 (jithol-ħto u kien - tolliekk li ġonx idha.)
 Il-hid tori kett ta Berlin huu mgholuk.
 (Imur jittaww l-ħumm ġiem minn il-ħidha
 il-hid.) Liex idha kien tħalli
 dissej id-żebt! So qħemm idheri nostroj
 minnha rojt il-meut! Qiegħi torroxi kif
 nies iddisprova, uċċiġi minnif, kien
 iż-żeppu fl-oħra hiekk, u minnix kif
 jistħarxi li minn dox kolhom f'idha, il
 Guerrra. Eppure and.....

Ghajnejha
 Hija!!!

Giammi. (Chabtuh.) Hija?! Lile min hija?!

Għlond. Lile... idu hija f'Gen Cristu.

Giammi. Ah! Ħinnej uħaddi!!

Għlond. Hija, nitolha, le bixxejre minni, resh f'id
hija, jidu ma innej nistax minn tħall
qestpo ta' Hitler li jiġi fuhekk u jaqtibba bhal
tażżeż ilma u wara jisirha.

Giammi. (Imur dubjas me qabel l'iskop.) Int minn int?

Chi għiex qħam marhab kħol tallil me
dan issabbi?

Għlorn. Il-libsa ta' fuhi tkbajdekk. Collor. Ma tħaż-
jeu minn tiegħi perfsegużi tornej tien nissi?

Giammi. Wa of ina. Patri, inti din issixxha perfse-
żjoni?... (dubbijs)

Għlond. Hija, ma hix perfsegużi, ielli fil roħ
u li kont għil-Cathedral ta' Talsonee minn
noborum il-ġejne tie nistax ta' tħol qed
trixx minn tħall qestpo ta' Hitler u roħ tħalli
kħol nistax tolliekk?!!

Giammi. Inti iskhop ta' Polonia?!

Għlorn. Ira ibni, jidu qiegħi migħiex qħam f'Berlin
u mostha minnōxi kħo tħalli Chi għar-żonni.

Giammi. K'ista noborum jidu qiegħi?

Għlond. Hejj ibni maddix, his-natħha igħixi
f-fid ilma.

Giammi. A kifli icċellexxa, iż-żeppi għadha missioni
ielli ma tixpermettix, le' nikkop tħejju
inkos notix qħajnejna.

Għlorn. Cha tħammin eli il-ċarċeż ma nistax
agħiżżix?!! Distru ikun jofulek!

Giammi. K-taħbi Ċieku - - iż-żeppi jiddixxici... -

Għlorn. jaħol lu inti nistax minn ta' l-ixostix?

Giammi. Le, jidu ma innej Germania, jidu molu
u iż-żejjini Għammi.

Għlorn. U tħarrax qħam fil-Germanja roħt li tgħixiex?

Tutte qedin isserda demmox għal patro
ta' għonn?!

A

Hemm getahkte Patre, tall
team top 30 iki guerra:
Mito ta labal germanie nizlin
fuh rosse, tanchejet fra Dijon
minn fuh te ferme, min abchi
min jittali il gospuccu u min
jatrol għal fuh xi xopur u ji-
nizlin jikkba l'art tas-Silġi
xopuri nizlin għi-hi kien,
arriplani nizlin samu u miedha
mis-sema u sforas ta-Pommi
ill-i-insew.

Chien - u inti nesciekk iskolha?
Għanni - Innesciekk jaġi t-tnejt
roċċu u kien fejt insenja,
u tikt-daxx jaġi f'idju u għad-dan

4

Giovanni. Invece, nissol għan għal Circostanza... in
Chbon, Irrimugxit lie patroxi kypċċe?

Giovanni. Huxxu: jidu kont im-pagġiox f'l-ormota
ingħil, Kont huu riccumbott il-Belgum
metu ir-riġment kypċċi qhomix ir-retirolo
mim Donker jien uhort prigunni tat-
tedeschi A issa sejjix wara eħiġi nqħomu
u jidheri nittot liji chatta.

Chbon. Eħiġi kista tħarrab lijn volleż iecċi inti
iex-xiex tan-nasi?

Giovanni. Għandek missioni ta' tkieġi ġira.

Chbon. Is-sid hied nifem, inti hal-tofta oħra
minnha minn il-luuxx mill-għejja ta' nniex
tħomxha te spjuri Contrà paxje?

Giovanni. L-lex nista nqħożżeek għaliex me dem
l-ikċxa awxbju li minn doc id-riġi sejjix tix-
tħall u tmur tiegħi. Ekkien, inti
hied toħora din il- konk? B'din jidu
minn ħolha incum nista nikkellenu
md l'Italia u il-Germania; u mitu
f'l-akħek tal-liko qiegħi ħolha kien
rikkejha inna incum nista inqibbhom il-ghad
Aħnom minn qpojix me taħbi me jidherha.

Chbon. U tkun jidu aktar mil-istess nasi illi iż-żejjil
li qedemmo f'doree hix is-kħalsa be tutteċ?!

Giovanni. Ghad fuq tħamx Collura Eccellenza.

Chbon. Chieni Culħadd fuq, dan jamlu kis in-nis
ta' fl-leyla għix u ta' fl-leyla.

Giovanni. Kieni Culħadd iż-żorrja, kieni eccellenza.

Chbon. Għandek ragħiġ, daux li dokk luu fid-dibba kħaliex
festa il-morda tal-fażzi Colla kħaliex
tilfu id-dan tiegħi regħiġi.

Giovanni. Kieni Toffenlini Eccellenza! --- jidu naq
It-hied nqħomu u jidu warbi. irrid nqħbi
kont ta' qħamni.

Għlonda, Għal' inkos tħophix illi inti molta, illi tuu kst
f'għens l'aktar nobbi, Civil u Cattoliku, illi
qpol fidi tiegħi il-Bozo sti's-sijġi: «Charta
Cattolicissima - Fjor il-mondo».

Għiomni. Zeqa nha tkom il-ordni qdida ta' d-diktature.
Għlonda tkom il-filosofie poyson ta' Hitler,
l-ordni qdida ta' minn għajnej fil-Hea, aktar
minn tiegħi issahha libertà li tali' l-Ingritiera?
Għiomni cha nobbluwe eccellenza sejjies intoller.
(icċi sejjes.)

Għlonda Iħne ibni, oħsna sejn.

Għiomni Ili li tħalli. (icċi sejjex.)

Għlonda Għix - - inti molta, nisra ni me tiegħi
daksejha tħall minn minn ministru t'ekk?!

Li kien immet mardha?! Għalli f'fslim il-

Għiomni gecc Hitler taħreks signal illi għandu
irroquiniet tiegħi. (Indifferent)

Għlonda ġuukhe inti kħolok atrajin, tisejjeg iddekk
Collo to'għhom? ġuukhe inti msesit mal-
ħall ta' minn għajnej fil-Hea. Iħni tħophix illi
inti molta - - tħophix illi inti nisra.

Għiomni Eccellenza, sih lie tolliekkor iż-żejjel il-ħalsa.

Sekka. (żiellha tħalli l-żorgastrice.)

Għlonda (Paura.) Imsejiena iż-żophix! - - Sejjex
hixx it-tradisci li ġi-arr tħalli! - - Chiex
ja f-Charġi minn ħażu minn tħalli sejjix
immettie tħalli tiegħi. Inkos għejtu tħalli
minn ministru t'ekoll. Yitma oħra
tan-norisma minn għajnej fil-Hea. Ekku
il-frott ta' d-diktura poyson ta' l-ordni
il-ġidla illi idu is-Senator Hitler fl-
Ewropa. Is-żgħod Hitler it-tas-saqi kien tħalli
għidher is-saqi jingħi - - Hitler jaġi
illu. Canceller li tħalli kien b'infidha
għidher kien tħalli is-saqi jaġid - - il-ħalli.

91

Sesù, q'oti ino id-dane lil doue li jinsolu
mnejja fit-trich mudlana ta l'inforn.
L'homm il-elli il hnedju ierghau ja tu li hukku
il leura tal-paci, inti illi q'po milhom atua
fermezzi tad-demm tigħie. Vil paxxa tal-
Custod tigħie nisħenna O ġew. I colloq tmien
minn doue l'omniġiet-indejha illi til fu
l'uliedhom taqt it-tigrif tal-ġebel, taqt
in-nas tal-Comuni, impharxin fil-habas.

O Ċmily, q'oti inti tmien ta-doune il fragħi,
q'otuna il-paci O Virgini baldira.

Vil kienet minn nitolhox illi tgħati Consigli
Isto tmien li Kopijet li kien glid
ta-qophom qħomx lu kien ta-kkien il-ġew
il-ġew li me Chinu u tħalli.

Jf-hini Kien

Chorus. Ghione u ~~Hittu~~. Conciliaj
Hittu. Ix-xebek kien tħalli General, ja lu jaġi minn
iż-żejt il-ġejja bl-arras tiegħi fuq drigej. &
Fuq li to-daxx tħallu kien il-kien il-ġie
t-tu kien u sena l-oħra q'ien ta-kkien
imur q'ol fuq Ghione. L-isma phra :)
Kien huma li Kopijet li għien il-ġie
sejja in-nazjonijiet? ! fil-Hittu qed tgħarnej ^{l'occus?}
Għione inti kien tgħidha - dixxu.
Hittu inna kien nqobda. Ma sernejse
ta-tiballim doc id-demm illi kien
ix-riċċiex ma sicċċe? !(bil-pomijiet & sicċi)
Għione Chiex t'alla (kien) ma jidher ippro
il-writi inkos kien din in-nor ta
l'inċabbi.
Hittu. Kienha kien din il-writi? Il-proposi
Kando li qħamit inti minn fuq il-pulha
Contro l'aggressioni to-soldati. Tiki? .

Chlone. Int kilienerc hied tqħaridu signur,
aggressjoni fuq il Polonia minn qiegħi tħix.
Hitħi. Biex tippixxha Reġerunnu u qawwara kħalek.
Chlone. Ine, inti Erodi jekor li ħqot jaħtal it-
tħal innocent.

Hitħi. ^{Hitħi} Jeu hatt ma riċi din il guerra, u qaleo
Chien hemm iż-żon illi ixix kċċe.

Chlone jenid ma nafse minn ried din il guerra
u inkos kettixi illi nobod intakħha fuq
il-pulitix li jenx minn natmila, iż-żid
minn hu u il-kċċe ta' dina il guerra
qħad iċċellu fuq ixtatxa t'-Alla u is-
taħxa tal-knedvini għol frogħ il-ċieli
fid-dinji. Għad joval il-jur metu
dawn in-nies iċċollu iż-żgħaż-żejj
tagħhom Cent, u l-ekċed Costiq, u iem
hixxejja qħad-delitti tagħhom, qtoleec meta
inti tiegħi illi jenx hadiha Centra
L'aggressjoni tiegħi għixx ġieħi kien hned
tatmi, qose wara Allu il-Polonia
u il-murħla tiehi.

Hitħi. Haxi tħafna jaċenja li ġie nobod mis-
imper, iż-żid Chieni ma irroġġi
foss innej luu. Lil Adolf Hitler.

Chlone Chieni hu u il-ġiem uċċel tal-Papa illi
iccundanna he mil-kidej il-filosofie
pagħad tiegħi, u meta inti most
of Prima Hu u qħoloh il-kiel tal-Vatican
hien ma joġixx uđi u qħolix int
l-Isu u il-Triu. ~~Taqba~~ u il-ministri tiegħi.

Hitħi (Barra minnha innifšu his-sorja.)
Haddi ma ghellu il-kil idhekk
pecc kħalek, u jenx intakħxi illi qandek
nobħi k-hidu sti. (iż-żid iċċebbed
fi Trieggi kien kien miett iddejja.)

Chlond. Cha tenu l'envie d'arre u imbas l'othar
 illi inti Ciappost idejne bil demur
 Min hotel bil iebur benefattus tigħi, min
 hotel bil president ta' l'orizioni Cottolica
 ta l'Austria minn sejjes jiddarros
 joħtoe li ħi isħof tal-Polovja.

Hitter. Lili down l'acċoni Cusi?

Chlond. I no - signor, u nof ratogia fuu il
 ment ta' tħarx uxa...

Hitter. Int demonju!! (iċek doħla te torta)

Chlond. Huxx tħad lu din il-papa li qpolah il
 huk toll-Vatican f'uċċi u iċċundanna
 l'aggressjoni tigħi. Jenu minn dan id-
 tħididit ~~tal-papa~~ minn nivżju u heteri
 minn iġġib opordnej Dritt il-hadidem.

Chlond. Crospulju. Buona Parte għien kien
 iżżej minnec signor u bħolleq qiol
 rutu mal Vigorje ta' Cristu, iżda meta
 nafsal il-vaqt l-oħra u nekkien minn
 idu ġi issuldati tigħi, qħaliex ma semu tiegħi.

Hitter. (Bejnku u hejn ruħ) Dom huu waru.

(Huxx lu) Is-sophani ecċellenza: jid-
 mokel ma bixx l-is-suldati tigħi. Kien
 iċċissen il-Polovja, bixx-nasxa li
 għew lu u luu iċċi u nekkien idha
 surris.

Chlond. Il-ġew lu qħamni id-Din is-Sophani, qħolix
 koadt ma qħandu id-Dritt li iż-żgħam
 id-demi kien iċċi minnha jisterra il-ġid;
 Koadt ma qħandu id-Dritt iż-żebi kien
 koadt.

Hitter. (B'suppervisio. Chiedi m'huxx barra minnha inu ffaxx.)
 Jenu irri ġiċċi incatħar li ġen, jid-
 irri naqista id-Din is-Sophani, id-
 irri inkien ordni 3dida ta' poli fl-Europa.

innokha għal Collore iż-istimma democra-
tico tal-^{Chwa} qidha Brittanija u l-istati uniti
u il-Germania. Tum il-karrċiem tal-
qasus ġie; jura incun il-Capo tagħha
u q-blinchju mal-chorat l-oħra. Oħra
nisku l-ispoli kien tħad-dekk, nqnejn
għ-l-achor palazzi, il-poplu taħbi igand:
l-achor prileggji u il-qasus amirparti
jippej ja stat ta jaġa, joħdem għal-
line u rekk il-f-dal tol-koħejjix illi
iballu fuq l-innejjed issuldati tyħand.
Mara Collore Cuthadt qiegħi issekk
ibnej roħbu għal filosofia tad-diktina
tigħi. Ecco l-ordni il-qedda il-likwid
ikken Hitler f'id - denja.

Chlond. Jr. Ruth hija hilux u ma tintrobata
bil-ekċejen signur.

Hitħiex minn id-żebda in-scenu to qħanda
ma tillora għalihi.

Chlon Ordni Qdida toleq qidher, tal-herk, tal-
attostinji! Jecc inti kompli kollha il-
ministri t-ekollu kien tifgo ^{to Cristu} lix religio,
iż-żarroġi, qbalix ipoddru is-saltiet
Cawla, imma Chelma u tħadd ta
Cristu ma tyħbar.

Hitħiex Ta'ajjal Preverendu, mela kien orati piażi
Follim nqnejn illi: fil-Balonia
Se q'ebi kien aktar ma jikkor ^{arzżej},
ma jikkor-Sorū, ma jikkor sacerdot
u l-inkas bnehem mithi illi jemmen
għiex Cristu. Naxxar x'kien minn
tħall fuq il-hil ta-Berlin. (Għixi is-Sħieħ)

Chlon Ina, signur, naq illi inti most tgħalliem
l-ix-imbajjat tiegħi illi il-Fejxa ta
Crucifixx kien il-Gejjs li tħalli in-nies

għejżejj. Adnux forsi ġu xi is-sabili
Għien illi qħamel miljumi te miskha-
ħiena u resha kien iekku il-martirja
kien - d'akha fuu inti, qħaliex ma tinxid pax-
jeex ma icolluxx minn jindu scrofex
il-korja tiegħi mill-ix-xieb nies li iż-żejt
miegħex se tħarru għejja fil-Quanġas ta-lazzer.

Hither Inu, u hies aktar naracom tifur
Malibcom, Qrisja uottda ma mitellie-

Come miqtuba Scuola il-Polonia,
Molha qħad lu il-Komor pi-Russia.

Għlond. Allura figur affiex nur atrakx doc il-
Cieb minnuk minn, fejn jecun =
danno h'atrakx il-Communismu.

Hither. Għandek uol il-kila tibqebni natra kiel
Cieb tiegħi adorat minn Cul Fannigħia
tedesca?!

Għlond. Cura inti, "Chu sali kħolq fuatal hadid
għidha tatt s-ixem ta-fascism u waғżiex
hies incroyne l-qaemmel fakku-tal Communismu
ma Ghieni inis kom tgħajju qħal qed
u il-Cohor tal-ġruus l-oħra, bisekkha tħejjej
kollikk u issaut il-ministri li Alla li
tħalli fihom me sħekku katt, qħaleex
l-qaemmel tgħażżeq huu qpar minn tol-komor.

Hither Inti uol minn milli jipproteggi id-di-
mocrozie ta-l-Ingriżi u kħallie fil-
Polonia hemm miljumi, jessi nof.

Għlond Etħaliex l-Ingriżi trix li Cul kinedu
ijsħajnej fil-Telsien, doc iex tħalli li Alla
tak-ba minn tol-hiem li, bnedek, qħaleex
kien tissurri. L-Ingriżi, qħaleex doc
l-anglu ta-rossenet nisħed li għarif ^{u tħalli}
Churchill li jaieb Cull-qaġinuna.

147

Hilter. Tassej renzenda, u jena npho idde illi Shalma
nake l'isparu ta prouze qad jahe l'isparu
inglis ucal u farsi anche dec ta l'America u
kec it-tama tal haumin tal Polonia iżiex-
Ciażcom qad collor.

Ehlon. Il Polonia signes hixx kollha dove il għiex min-
dum takt is-silġ illi ma l-ekwel raġġ illi
tit-pa fuha l'Ingrittira reppiha, issilġ ġinjal
u il għiex ikun aktar kawni u sabiex
minn kabel.

Hilter. (Irid imħossm bir-rokk ophojnejha jaħabju
il-horro u idejha iż-ġixx.) Weċċ jaħaż-
hi issultan ta l'Ingrittira u il-kollha qħadha
tghaxxa Churchill me siġħha Proasiru
illi il-guerra tintrebot fit-tall, iż-żgħid
mitte il-poplu kifha faroatiex rice jiddu
jipu tgħid il-gejt oppekk hixx iż-żgħix,
qħaliex aktar il-guerra nerxtuha bl-eksp-
ta halal li nitpophha fuq il-qadu tgħadha.

Ehlon. Fuq il-Emmies signes, fekk in-nisa u it-tnej.
Hilter. Fejn hemm tgħix! Hitler ma jidher mit-

il-bombi tiegħi, bosta li huu jidher u irra-
sid tad-did-classe. (iż-żgħid fuq il-forni tiegħi.)
Ehlon. Issid tad-did. Diddi!.. Int min int, X'Cont?

Bahekk tuuġiet? X'qadha trid tien? Chi tħalli
inti għix u fit-trot qadha trid tara' tien.
Allu hisa kura signes u issid tal-halkien.

Hilter. (Esollat kollha lucifru.) M jidha kura Alla
tal-Germania li labqħat id-dentrini u
il-Emordamenti qiegħda tkippi.

Ehlon. Tiegħi dopp!! Signes, doc li illum
medu jissu il-fajja tiegħi tiegħi mard,
qħodo irra u doc sti illi issonnha u
iż-żgħaliha fid-dlamjet tal-hażi.

Hilter. Int mignu! (iż-żgħid fi-tnejja to Eħlond)

Chlon. Sonnat anche ta Ghemm toħraq ruhi,
izda nphajdex l'attas chelma: illi inti
mit taraq li tkort għod tħixx tarġia tingħel.
Inti illum Couellier tataħha l'infotni tal Germania
għadde l'infotni icun roteemu tiec.

Hitter. M'jind issa u soċċi hieq nqo iddekk kifej.
Kienverenek, jiss qbondek teħhomxi xi konsi
ment qħamlu, qħaliex ġiemex di jaġani
bil bosta u issuldati qie medin f'die il
logħio k'l-ixxebetti f'id iż-żejt, medin jistem
nekk l'ordni tiegħi. (iħthoh k'vroni.)

Chlone. (Vijjem kien.) Iħthoh signur, jina kħol luu
sacerdoti oħra, ma nikkorx minn puliżja
tiegħi u it-testment tiegħi icun billi mistieden
bil luu. Colla polacchi u kudidhem il-farze-
guzzjoni tal-ġestapo tiegħi jaġibtu: Viva
il-Bolonia kien! Viva l-Ingrittiera!
Viva il-Papa u għiex Disteri rebbi!

Hitter. Ta'ejel, lasti siddeek għal vittoria.
Chlon. Inluu kien ferti in bil-ghelma tol-matiera
fuhr Jeuflejja. Eien il-vittoria tiegħi!
Hitter. (Ciex tħalli vrabba possi luu chien tiegħi feroci.)
Sallat, qħotn im-nar! (Qand din il-ghelma
tinntom sparrotura tor-occubbi; Hitler su-
disfott ifakkha dawkha.) Ha, ta, ta, ta!

Chlone. (Qand isparrotura.) Għenxi tiegħi!!! Alla mo
it-tallax nħoxx ta-sib! (inirżel roħha
għoxi mijiet.) Alla isibek meta idid tiegħi
ix-xi u issuldati tiegħi bil-miljumi
armati ma idherx ġelma u tħalli
milli hemm miktul fis-sen.

Hitter. Ta' alli Alla tiegħi issa jiġi iwarek fil-hin
tal-ment! Ha, ta, ta, ta, ta! (iħthoh iġri minn
bil-ekkor li minnha dawkha u jaġpolu kiekk
bil-wrojha kien sħukka.)

Jt. ticket Nendo

Chlond & Pellegrin.

Pellegrin. (D'auce Ghira u titto "No herba" u rospode,
Jel Pellegrin jidhal tibis tunica tħula is-sa riqgħi
n-nadur id-dimm to ċekk. J'hoddha
q-piex-xebek, aktnej tħalli sa-pa, kaf,
f'riġiex u idejja q-żebd qbandi ie piagħi
tal-possioni, traxxu kie incarnaata bil-
Cittadina - toċ-ċenc, iż-żejt mgħoddha - bil-
Lorra - tal-libsa z-ho, f'id-żejt baxx
tħall; f'ebda u uħda Pro Genazzar
Hekkix jidhal q-żebek (ħaddi u Chlond
k-kunċċi u issir Danja o'tra.)

Chlond. (Jiftah q-ġojnejni li tkollixa) Efha tiegħi!...
Is-sabbandonnie uħaddi fid-dolma tollje!
(herha u roħdo bil-mad.)

Pellegrin. Kifja! (iż-żejt lejn ċons Chlond u ipproġġi
kifja ta-tħallha ma fl-ġufliegħi.)

Chlond. Jiftah q-ġojnejni u joira il-figura to-bejn
opporzarmi ħaddiha. Ah! Gen tiegħi! Alla
tiegħi! (Immelok tħallha li sejord.) Jin tiegħi
Chomu tassoma!....

Pellegrin. (Tidżżejjem bl-awbar tħallha.) Kifja kontu?

Chlond. Chi n-isti?

Pellegrin. Huu sacerdot illi inti Culjum ~~biex~~^{taħrafu minn} fis-
sacrificju to-l-ħaddiha. Horu lejn id-żejja.
(Lessej iorgja kciex posti lura u jiftah id-żewġ
drilli fuq aja qabeli to-to kien.)

Chlond. Oh! Liex ġiemme ta-ġimel feġġet haddiem
q-ġojnejni!... Ħommu urod mierel mis-
sema!.... ġiemme jiex ta-qilj u balzgħu.
L-ärt torrit domma tad-diamanti! (Dausaq)
Id-demm kien icċiarċiha me tidri.

Pellegrin. Id-demm tas-sacrificju tiegħi. (iż-żejt chijek)
Ix-xebek ta-hiex il-fallek, il-possioni ġalle
tiegħi. Stocx tiegħi illi id-din, l-emp me tgħodded
lili u inti tħallha tħallha irbaqt ġejne.

Tigħi! għart nihed artal, nihed taħbi!

Chlond Chaliex il-ek tighi, k'jehu nara!..

Għix jissallab mil-egħid fuu il-Confarżej!... Minn idejha niegħi qħelgħal tad-dumru!... Ta'ott riġiexi dumru!... Micciee intsejj
bil-gharoh tad-dumru!!!... Dic id-Dakka
sta lat-taġġid fuu il-Custat!... (iż-żebda qħajnejn)

Fil-lex: (Immu u qaww Chlond.) Tigħi, qħaidi
jejn ferne? Fuu k-sidrec?!

Chlond (Innixx roxi li ina.)

Fil-lex: Mqiegħi Bħali!... Mqiegħi?!

Chlond (Innixx roxbu li ina.)

Piċċej: Inti tigħi fil-potissimissioni tiegħie,
inti tigħi fil-potissi tiegħi fuu l-artist,
inti tigħi fis-resulżjoni, fil-gloria tal-
kienno.

Chlond (Qħoidi minn inti?) (Eħaqnejni u lu kien.)

Fil-lex: Iftot qħajnejn. (innetti il-horura minn
roxbu u roxbu tiegħi incurunot bil-Curru
tore u nekk.) Eħarof tħalli? ja nekk
il-Paraf Immocdot illi inti Culjum
tinġiha fuu l-artist, iż-żeu kien il-
Koġiżi tal-nero tiegħi.

Chlond (iż-żebi għajnejni u it-tawwal raġi kien
i-fahha kien li ġexi.) Kaddis! Kaddis!
Kaddis! Issema u l-artist humu minn
bil-gloria tiegħi! (jaġibha kħol is-tidher)

Fil-lex: Tigħi, inti kieni bħad tħalli minn not,
iż-żebi għixi, qħaliex id-dimm tiegħi
qba' isid tħixek ċiex fuu l-artist
Chaliex. Kien humm. (jużiex il-ġitħbe
“Il-hekk ta minn qħojs all-ekx fil-hix
heroh u roħu u sajjidi” u kien frotta
u tkomx tempresta - stieks.) Kien hum
id-dimmiet tol-hnedha, il-missier
tiegħi kien ġiġi - kien tħixek qħaliex
iż-żeu kien demma iri xi jiġi kontenzi.

gena f'lit ilu gejt intabbot il hiel te
dine il hett, il Casijit tagħha leċċemni
għoex halu illi l'ekoll u idid u tħalli
clorom u terxali f'nicci, irojiet gejt
intabbot il hiel ta-hallhom u rejan
għecċemni; idher iżżejha il hett tagħhom il
beet to "ekoll". (it-timpusta glade sejra.)

Għolond! M'hux icceloc! Signur Trixu! -
Besi Christu Trixu!

Għolq. Le tija, jidu, me imparaha minn u ari
dan il hiel ^{ħabel me nistax, kien} u me hemm kien illi reħab
iparru qaddnukit tad-dinja tiegħi jaċċaf dan
il-fragek tal-querre. Minn sijis sicun?

Għolom signur! offri nsexa is-sarifja tiegħi-lili.
Għolq. Oh! Kall genurha ta-sacerdot. (il-matrab
ieħaf, ^{jeħaf, għix imura me ġewi} Għolond.)

Għolond! Hija kien qed tkad tħalli!! (imellha uccin.)
Għolond. (Għemm ġiem u ifla jidher jidher) Kien
l-oparoh ta l-agonja!

Għolq. I-frot tija, għoex alli piei sal l-ghonxha
ta-hallu. Hija il-knediex q-ġoridnej
missiġha tar-purifikazzjoni tiegħi ipotlu q-ġod-
dnuk. Inti taf illi jidu intella ie-
flekk, jidu nibqiegħ l-ilma, jidu
imxox il-komu u jidu his nista nophati
il-paci tiek kien idher ja riedi tħażże.

Għolond. Hija Botut toħna!! (imellha roħha.)

Għolq. ^{Inħofxi kien nistax} Is-saqqi kien u
fik sal il-ghoex ta-hallu, u id-demi
tiegħi kien l-askar Caffarru qbal minn
ied iħoti f'il fragek tat-tħallit. Hija,
Għiem jidu rie kont naq-nibqat esseri
ta angli jaħbiex qhalic minn qbedem,
iż-żejju kkolma jidu iż-żejjet il-lexx
Għinda inostam qbal ment fuq issott,
hekk u kol ballek lil qbedem. iż-żonha
dok li issiegħha tħaliex minn daur li kien

ta rieda tqisiba jidu il eid mid deni
u jershu aktar leju fild. (jersu hien chlond)
Dija inti mid tibki, tessut clamorha
taka fuu il ^(auro) pinge tal custod u thollit
mo sunni. Dija inti tghajnej fija vien
nghoixie fie.

Chlond. Cvalija of elo tighi. (u icompli obhalmin
hied iżgħo id-l-ekse b'indien qid hollha.)

Għieg. Dija! (Immelha ll-akbar imtabba.)

Chlond Cvalij, hied intu is-sutu tighi ta'qipra
minn għsmi!

Għieg. I-fotu tighi, ~~urha minn tgħidha minn~~
~~tħażżeġ minn tgħidha minn tħollha~~.
Beati daxx il-fhar ta' s-ispirku, qħaliex
tagħhom his il-ġurda, hiati cloue li
jibku, hekk cloue ieli it-tħalli il-ġustiex.
Beati docu to halhom tas-ṣa, qħaliex
jaron l-ekka, Beati docu illi istoffra
il-persegwixxi qħaliex m'Akkordi
ir-regju tigħu.

(Li tħoddha kien għim tħla u nneżże
bl-oħra nif's te l-aggħida) Sicutus
Deus! ... Sicutus fortis! ... Sicutus
immortalis! ... Misericordia nobis! ...

Għieg. (Ijjira fid-dokha fuu kien lejn.
(Idher lejji il-hil ta' luu hiet iż-żgħid
k-sullemiex.) Boedmin, of taħbi illi
urha minn tgħidha minn tgħidha minn
qħajr ir-rieffa tal-Cvalij, iż-żgħid
qħal ġemm il-bridiex mat-tħarru libru
quai iċċu qħol minn iż-żgħoti l-ir-kondolu,
qħaliex ir-rieffa iż-żgħoti kont l-ekka. (Imma
kun-dha il-hil ta' luu hiet quan-jidher.) D
hiet li tħoloh ~~għid~~^{għid} id-İlamijiet oħi
k-korjen, inti Ceccet minn iż-żgħiex l-ekka,

20

ippure im qhad qhondi trien
mimes. (Imur mo għar il-hastu.)

L'attas Klara

Pilleggi, kithis u qħabnej nijiet.
(Imur it-tottu mil-hastu fuq il-hid)
(jipfaccia mil-hid) Għekkla minn u
q-pouneċċi t-terrore iż-żejjed. (it-tottox il-hid
mo uċċin u-jid il-ġuondi?)
(jgħoddha uċċin jibekk f'no fu ġie-rex-xu)
Q-beccu u ġie kien kien kien marġi
niż-żebha u il-qid, id-żebha u
ħid ta-hallex minha intot-tot
ix-Quġġi u niġi nissimha! (Imur
jipphannha mo qħand nassejja u
fil-kun illi hidu iħusxi jinjal
i-ssparja).

Tixpiccio l-encel clista
Carmelo Salas SC.

H Kobor te l-imperu

24

Tt. tieni Detra

"Il Wghedas" (manzul inclemenc)

Solo Ghira id-dimosa schiata - of l'ormerija ta' Chatta, mal titon trofes, handieri moderni, ritrotti tal Canalieri u Curaazzi. V.B. jecce nista wħondur ġundit bie' ikejji in-sema qiegħi għedna qħawn fuq jaġhom. Cont illi down l'offorjejt u nekk of solo oħra vicina.

G'isfona tsej-kena kien wa' mgħommu minn partura Ghira - sevda jen niċċa li tkun kistha limsej u meta' titmenja il partura v-rojha ikun. Kemm kien ast il-prot il-Għira ta' Chatta indommal bie' tmurija tsej-kerneċċe illi, tien bedda - tiegħi l-oħra raggi. Chejda u erxha - siggiet to-sini. Tidher Ghira li tibekk qħol korr. Collon of limħien juri illi Chatta qħonta nista' Ghir qħol meument ta' ubiedha - kora l-empiekk aċċar raid.

J'emma Iland

Chatta ukkedda.

L-ikċċa libha hajda u komma minn taħbi u qiegħi minn issed - tuu li kien l-ekbir aktnejha. Taħbi aktnejha tal-Canalieri. Kuxiha tuu ma' nistħala u ma' qiegħha qħondo qħarranda tor-rond din. Tidher kien kollha minn il-ġewil il-miġda tiegħi u halha q-għadha bie' l-ekċi. Għażiex Chatta amm il-kaderem illi qħal cluż - ta' dher rajt in-sema tiegħi u nista' nifla minn jaħbi, jejjitni taħbi u Capitri, u il-puekkel sal-malli. Kħall jum ta' Ghajnej. Il-hakor - spissim luu,

Fijo, jahsimi, ihsu u jopharmahni.

Id-Dar tighi geit minn ihsu minn Golla Ghemm
hawn il għus; ta' Cul-leu, ta' Cul il-sien u ta'
Cul Dravu; qasli kċċeunni u fertroni
u oħra joqgħi għolmuni. Iżda fast-iżżejjor l-ibat
u kħidha ġħienet die ta' Paulu ta' Tarsu illi
niexu geib għol uħiedi li ċhien għedon karbari
it-tu emmni u għennihom tiegħi graxxu t-tieba.
Wara' qed il-lanolire ta' Son Ħamri u għamlu
Sultano; iż-żid to'et minn epġġi minn għansu
u għolbarni daks l-Ingrittra - u minn l-ghona
giġi tħalli rexha ta' paxi fiddor u ifejda fil-krija
illi kien il-hakka ta' qoqnejja. Is-Saqqa
oħra ġidha jenek ħedda nistha fl-istorja
tippi. Saqqa illi sejre nistha kien - demm
u kien - demm ta' uħiedi molta, saqqa illi
sejre tis-uci. Demm u demmu aktar minn ifl-imb
għordi. Qallu! (*Tinu kien idher*)

Aħi! uħidi molta, il-hall tipacom kdeet tib-
biex minn doc in-nar illi chellhom jaħħad
għenna hallo minn missirijiet. Id-ddeet tibex
iġpal il-Heo. U hu kien in-nexx-fidha
kien is-savvajiet. Intkom tħiftu id-Draujet
tal-ġedem tippi u ta' missirijiet illi spis-
nis ma il-leħen tagħhom Tieqżi minn okkra
u jipajd il-ħarru: hha uħidna, dan il-warid illi
jekker fuq l-ħarru minn tgħora u daeu is-
sejjor tal-principi illi hawn imsa kien b'dem
no hekk in ikom it-tostu it-tossew id-Draujet
li kien intkom il-bista kħala kbeġġ idher
ta' Draujet l-aktar tħixx! U qħol dan
il-leħen jenek nistha, nistha, nistha tiegħi
doc in-nar li ċhien Tieqżi minn doc il-
warid ^{salibet} u tiegħi cliekk il-quċċa ta' sopa li ċhien
Tieqżi minn qidżi! Nistha minn, nistha u nistha!

(Takkir rotha lejje iddetes a teħekki.)

Jt. tini Kien

Carmen. Giuseppi u Cholto.

Carmen. (Jidhom h'Giuseppi fuq Dirghojiet; ieħiejen
oppondha roħha inforsista u me iżpoti ihha
li jaġie ta-tajja. Carmen għandu fuq Dirghu
forsid l-ixxha A.R.P.) Collu minn qħażiex
orġġi, għandu il-Castiq fuq roħna, issimo
hus imdodah qħolha, iqdej jidu kollu u
kont nistenna, illi min il-hajnejha għuxx-dar
u ġħiex u miorob mgħana, qħallu il-ek
il-halliex ta-ubiedna! (jibekk u żolfxi.)

Cholto. Iben Carmen, kies tħophix sejn, minn ġe
u fl-Florid mgħand u tie minn qixerċieli
Carrettu Leħeb u fiddo ġejne dokku gie
jaħħab qħolha u it-tnejn tie Torta. Ma qħad
għidha li Carmen dixi it-tarbijs? -

Carmen. (Ippoggi lie Giuseppi kis-kunnejha minn fuq il-mejda)
Aro matħabha Cholto minn qħażiex tieki!
don hu ibni Giuseppi modni kieni klaithha
isse minn talli ie ġekk, me iżpoti ihha
kjel ta-tajja! Crakku illi hunejja!
(jibekk bla soħar u iħus lie Giuseppi ieli:
me iżpoti iħda kjel ta-tajja.)

Cholto Ibeni ie qħażiż. (Thux lie Giuseppi) Cholto kien
l-omm tal-mallin Collo. Kien thoss qħol Culħodd.
Ma qħoġdli Carmen kif-tajja minn den u
għojja ta-l-awnej jam tal-querre tgħadni?

Carmen Chiex inti taf, il-kien tħalli l-oħra. Chu sali
id-dichjaro il-querre kontra il-matħab
inx-xeru tgħadni li tanti jid-ġamel li Itali
jilimopardi u qħalec l-akba din l-is-ġida
Għaż-żejt halba, u eccu illi illum il-kiefer
Coli ta-l-Itali hyxha hyukk li aliex fuċċisti

hier jehirdi. likee snathuba Chatta tghana,
u han johtlu sii, nise u til uledna.

Chatta. Cfies bla halb, wie du ishama minnu doc li
gharmla mie Alchanie nhar il Gingha il għero.
J'jum nista - sitt darbiet. gen hier jisirghen
il ment fu l'art tighi u ġiemu isphaidu
illi iħothha!

Carmen ~~me~~, ġiem iħobbu his flusse. Ghadis tollini
nifla kollha migeċ. Illam u ta Eunja 1940
nuta qpol kollha tas-sabba ta fil-qabelu nissu
il-Carha tas-Sirene, uo kien nissu it-tross
ta qħad-dar. Qħidha kien iż-żejt idher
Marta. Smoħiha jidu u xall fuq rosi u kassejju. Għalli
nirx-pod.

Carmen J'dakku uħda infethu il-Carmen tghana u
kheit kħol kien dem mibluu illi hekk molajji
h'din il-qaqda collo. gen hier joħġiha minn
lant hobbnejn...!

Malha ġienet dikha tassen tal-kidu!

Carmela. U hekk ~~dome~~^{rőid} uore d'jetor uolet. hier tħomx
ise-nnien. Ichni wixxit smoit il-Carha tas-Sirene
li domma hekk tħieden. Il-likħol
qpol ment u hekk ġiem snathuba emmi!
Geno doc il-hin cont kiegħed il-figura
għid. Dax misipur mal-mara u it-tfal.
U sulta Ċarrie k'roddi din! Din id-darbe
il-ghost tal-areoplane to l-ġboder ġiem
iċċar!... U dan l-insejjeni Giuseppe Tighi
kl'innocenza tal-awgli tilah jiġi ferhan
u il-gnejnej u isphojjal: « Ċarria, gen
it-toljani, sejjes nifor il-Jurru u il-
Sisti ċikk u xbedana! » Ghadhekk ġiem
jiġiex l-ommu tħoġi. ġiem minn,
għid hin nissu tħarru nifor il-ġużi
u komi isplodu, l'art iż-żejt tottb

nittak migri gema ie gnejna hin ingil li ibni u
Niglijax u hekk - likt ruhi insabot mo l'ort.
 Chetek komt u stahl għojnejja nara illi id-
 dor tixbi fuq kien kien qabel! Għad nophex
 Ħuroġ u nissogra tajti - irrie insabba
 li morti u liel astendi Charlo għodd
 Ħimma tħidde. Chort halib it-tnejf tal-
 qabel, nikkie inkollha u nisne minn jekk
 roba u f'dakha urotta nara bomba oħra
 nizla u nekkx qed id-dor ta' no għembi,
 ksejjis ta' tnejf jinċiex kien il-ġudizzju
 minn-soli, qpojjet li jaħsim il-hall
 pedo jaistwa jidai fuu il-habar! għena
 irrie hotel Collo u nara ix-riorti li
 missej liel morti u liel uliedi, incompli
 inkollha il-ġebel k' sotta barranija u
 hekk il-ġebel tħaddi iż-żorrha u
 fejn tħidde Charlo tixbi! Fieni kien
 ta' tħabba! Kabbidtni reppoda ħiġi, għen
 kien ġejn għajnejja illi tijer nara li doc
 il-fjuu ta' Charlo mat-tala kien-Annija!
 Wissorti innekki ix-rioroc minn fuu
 istħadd - Iż-żejjha mothuba ewolla tixbi
 k'insib?... (jibki) Gil morti meit
 u icċejxa Charlo mifla ucell għodd
 imphawha ma siedi omme li ġien
 kien ^{tnejeb il-polix!} (jibki bla - war & u
 sinu intipu fuu - liggħi.)
 Challa ġiem tard-ixx! I'miġjen Carmem tixbi!
 (Tħixx li Carmem fuu ġibni.) It-toljani li
 dejjem f'tarre illi ġen iċċin il-lizza
 kkolha għomha liet-Abbiejji. Kattulex
 liel mortec u liel uliedi bil-bombi!'
 Tidhekk kien Carmem, jidu nof ieli
 fuu uliedi mattin inti huu l'aktar
 ikun salieni; għamel kien u tħalli

Carmem tixbi!
 (Tħixx li Carmem fuu ġibni.) It-toljani li
 dejjem f'tarre illi ġen iċċin il-lizza
 kkolha għomha liet-Abbiejji. Kattulex
 liel mortec u liel uliedi bil-bombi!'
 Tidhekk kien Carmem, jidu nof ieli
 fuu uliedi mattin inti huu l'aktar
 ikun salieni; għamel kien u tħalli

halbe, iera nof Chemm inti thobbel'omme,
lil Challd u inti taf iera Challd Chemm
intobb illec. (*Tħus lu Chemm il-darba.*)

Carmen Ira satria tiehi, jeno intobba hie fasto
u biss hixi ngħotx kajti qħaliex u qħall-tutti
għad. Iż-żepp idha kħira li wara li nara
huxx-dieni lil-marti u lie hawni mejtie,
Chelli is-sid uol lil ibni Giuseppi fil-qnejne
mieddum taqt il-zebel!

Challd. (*Tħur m'na ġemb Giuseppi.*) Dine it-tarbija
li marret hixi tiegħor il-ġiuri tal-tal-fjanji.
Ibni, il-kalk tiegħie soejja ma setgħo
tifem il-taġex tan-nis barroxi, iż-żepp
jena hie fasto Il-kejxa qħadni intoss il-ġie-
mit ta-deun, il-lupi!

Carmen. Ħuxx omni karos mit-tieha qpol Chemm
qtil il-leyha, iż-żepp nimma qħam tista' lil
diavex imġiex-pa.

Challd. (*Tħur thores u t-tieha.*) Oh! Imsejiena
l-żiex tieghi qħadni Chemm knejja qidid,
liema terba. Pero' Carmenu, stollu ngħix
la-kejnha: Hemm jidu il-żiex alli
kun minni aktar nimma Cullumchien...

Carmen Colu minnha, iż-żepp dan ma itassorxe il-
klija ta-douc in-nis barbari li jekk hix
is-kukka tie innocent.

Giuseppi (*jarfa roħha sħardut bħal minn hem minn halwa.*)
Fäppi!!

Carmen Iħni l-ghajnej iera kont kiekyie mijed!
(*Imur iż-żejj fuq Giuseppi.*)

Giuseppi Le pà ma koni mijed.

Challd Carmenu iż-żejjistajr al-Alla.

Carmen Ah! Giuseppi to halbi! (*Iħni,*)

Giuseppi Fä, jeno kont riċċed kien noftu u
raġi wara tħalli tiegħi kien tħallon.

Ajiet risba lijs u titkabli, bil landiere
 ingles ^{li chella} fidejha Ajiet timor tħalli id-demm
 u id-deunni u turini kofna riorti ġielet
 tal-ekphob u soflejiet tal-helu u cicutata
 imħabot slimbatt u issa intossni f'la aktar
 Chatta, Brana Giuseppe kieni ħiemm is-sid iż-żebha
 sahix. Dic is-sutana li roid inti
 Chienet l'Ingriterra illicitant thobne.
 (Tħus bie Giuseppe)

Giuseppe. Pà, id, dor toħbands fejne?

Carmen. Isse toħadie tħatal fis-sid dor qħaliex sejjur
 nibha notda qidha.

Giuseppe. Mekkien id dor toħbands s'apd?

Carmen. Isse ibni il-lyla me nofu fejn sejjur
 warha.

Chatta war-żejt il-lexx ċiex --- ċiex ommi ta' cultur
 Giuseppe. S'apd, qħaliex daw l'oreoplani tal-taljani
 Iċċettura il-bombi? Ommi Chienet tgħid,
 li li ġebġi jidher minn iż-żuri?

Carmen. Għaliex ommor Chienet tas-sid tal-taljani
 ta' kien sena ilu - idha domi, jaġid li
 li til-ġeben issa tħalli il-tracma tal-fax-
 tgħixu u tħalli il-tracma ta' kopyiet var-
 minn għajnej stella domi sal-kam kien
 tħażżeek.

Chatta p're min id-didha il-querre Contra
 irriedha tas-sulton biex, tol-poplu u tal-
 popo k'hix idher. Curax ubiedi.
 Giuseppe. Il-ommi u okti charia issa fejn huma
 s'apd?

Carmen. Jeux de l'artillerie et post-shitōn
 kofna ibni. (jimsox xi demogra)

Giuseppe u il-Bobby, il-Chellu issufi, u id-ballu
 li jaġi, docx intadha tħalli il-

Carmen. Umbod minn tħali, jaħbar.

Eugenio *I una jen irrie naro l'omni.*

Carmen *I na ibni, ommeo tħalls qħam me qasibek
(iuriet li Cholta)*

Cholta *I na ibni, inti qħandek ommeo oħra, il-patrie
tigħiekk u din kio Cholta; qħalek jen oħra,
Cont ommeo, u nikkha dejjem ommeo, qħaliex
inti minn il-matħuba Cholta.*

Carmen *Kied tisma ibni? Ara li tkotta lil-din
l'omni u li ja' tħajnej tien taf-tħarradha
qpoliha.*

Eugenio *(iż-żeġu u -ment) I una jen Chelli omni oħra?*
Carmen *I hu bizziegħja! (ja-kbax tiegħi u ja-fu
me - t idu kien iż-żeġ)*

It. tiekt Nena
Gianni u ta' habel.

Gianni *(ji-thol - miedem - surfettex) Dauu it-taljani,
Cos Hejn me iegħtu lil Germanini*

Malta Inti qħam ibni Giannini? Hejn me reċċet
dawn il-granet?

Gianni Chelli It roħamel tħopne.

Carmen *Jejn huu dan is-sciex tigħie, iċċi inkos
tiegħi tħalli tibqie fl'ilma imħiekk; qba
me tħixx tħarradha it-tħarradha kif-
imħabba te-ommeo, al-patrie tigħie.*

Gianni *(i-dejja fei luu u indifferenti) Cu u
inti kied minnhi? Jejn taf It roħamel u
me roħamillu?*

Carmen *Geni kien tiegħi bis-ixbarse il-khaja
minn-niġodla noroc tigħok u tottekk id-jejn.*

Gianni *U kien qħali - - jen-hi kieni dejjem minn-
l-ijin bil-Flus.*

Carmen *Ja-hu sejt zei impieg li qed tħarradha Hejn?*

Gianni *L-impieg li nukħla il-Flus minn fajr no inkos.*

Carmen *(I-halli tiegħi fuu it-tieggie u iż-żon kdejjek)*

He, dan hija Giandomenico heda hie itossibie
tagħin u qbed iż-żillu.

Chatta (*Tnejn ma jgħali Gianni*) Gianni tornejja
għajnejn iommor

Gianni X'giex? X'ixxom kien tħalli f'jed?!

Chatta Gianni, minnha tifert rojt jač kien ta
l-ophaqeb u l-ommor f'tid qbedek tħarrifetha...
Gianni Introm jidu kom.

Chatta Cha għienne ts-fax qbedek, li kont rof ma
konti intollie tkroq minn ċċaddha. Dar:
Gianni tornejja għajnejja, qbed id-żewġ
tnejse il-Curru u tħiekk?

Gianni Biex qejja we da qbedek?

Chatta Doves lejn doc it-tfajjal nsejjuti tħiekk-
dae jinsab. Taġi b'ni roċċa.

Gianni M'h dakkse X'qpondi X'nosson iend?!!
Carmen X'jippe, Cun of illi ġiena minnha bla dar, ~~arnej~~
kieni is-sħejja mejt u l-żejher ibni frut.
Gianni M'h ied, dieg għienet nra kum binx-
ittaljani uodha il-hombi qħol fuu it-Tieku u
gen fuu il-hini tal-Grise minn għażiex
u iż-żiddu. (*indifferent system*)

Borm. Intek uall-zejjis bis-xu li qedexxu
tagħo? u dox il-hombi li Nekku
tassha. Iddi exxu qiegħi tiegħi
i-xekk?!

Gianni Die għienet kħolna ippojdu it-toljani:
ir-una nra kum binx-
ittaljani.

Carmen Kied titqabel it-toljani uall-issa?...
(Tnejn iż-żikk li Gianni minn idher)

X'jippe jien għiex tarfali Xitagħix u iż-
ma taħbiex il-ġustiġi t'alla mit-ħar
iż-żid u iddejja il-pulizija. (*taħbi tisfia minn kien*)
Gianni X'jippe, itlokk iers u nekk trida p-

Cholto Cine hu don li hed istoffar minn horre.
 Carmen Cur me stokec li hedin jistennece hemm
 horre, mur me deuc ieli huma den tal nieto
 tighee. (giubutto h' solt minn dotru il horre)
 Eusippi Soja, hid intoss rosi tijani to fne?
 Carmen Ghau ihni! Cho una sijer indeuni liel ihni
 flisptar u deulakt marzia nigi.
 Cholto Curago, Carmenu, iua meta għandu u bieb
 halhekkha bħoloc Hejn ma nafha halhi.
 Għix iñikkerec ibni u mittnej f'għad il-les-
 ibnei Eusippi u iddin Hejn. Jekk tkal
 omm l-oċċas qħażżeġ roħad qvien mit-tal-
 qpol u biebi hajja u inejha. (this lie Carmu
 u lie Eusippi.)
 Carme (is-kħad lie Eusippi.) Kvirja nistiqobsse.
 (jittloq jipri)

Ir-Rabuha Il-ka
 Cholto uttollo.

Cholto (Kolha sija, tmur thores minn giottu
 ie-nena tħoddollu.) Tieha stob isse
 riċekha liju in-ebtu tigħi, tieha tiegħi
 ta imra k-hekk iż-żepparro din kolbi
 u iecc il-ghadewwa i komplex isekkha li
 diori wara tant tigħol ta' chemu u biebi
 kedu qibla fuq qibla u qvarmeri tant
 is-kejha ... Min jaq għemm u leeb qħad
 iridu iż-żejt! Min jaq għem ċiekkix
 kħol f'Eusippi qbold jisfarr illiem!
 Il-forsi qbold jipu jidu jidher kien
 u minn h'halbi im-kicċiha roħojdilhom
 w-kħandise! (Tirsox liju il-mugħid
 Tejkot tiegħi u tħebxi.)

Il-Adams Il-ka
 Ingħiex u Cholto.

Ingrī. (Maro so hieha għarha is-por u qhojn ieħha
 ġebi, tieha ta-sultana h'elme bil-
 Maltiha piumi f'rosha u bandiera inglise f'idher,
 1) L-ixx chatta, qpoexx ian qnali ġi-mattparr. (Pausa)
 L-ixx u iż-żebi, O Marda mottija,
 q-halliex kien tibbi kien d-dan fuq kien tħoddejja,
 q-żejju minni mo halhi konsobiec ċhejju
 u d-dan imberriedde il-hura tħoqnejja.
 Malta. (Cristybagħha tkol minnha is-aro nissioni.)
 I-omm tħixi Brittanija? -- Tiġi u għad-dori?
 Ingrī. In-arsak mo għebi tkal tista tħejx amm,
 u ixtatħi dic halkej me omm minn tal-Prinċe.
 X'inhu dae il-kien? Għorx qiegħi ink-susse?
 Cimma nies kien u msekkse ta-kkubbil aix-tixxa.
 Malta. Kollu l-ekċid! Għid diari imġorfa!
 U għemm qpol irra u kien lema nof!
 Ingrī. Jeu nof li l-ophedema kollu l-ekċid!
 Foc li l-ġnus tillex sejħukku xil-Binu
 gen nof li fuq roxx raiet kawbi ta-sultana.
 Iħiġi iż-żdeha ta-tħall li int spid il-liv.
 Malta. Ubiex immaru, Qultad t-tallu doru,
 Qultad t-tallu qidha minnha fejn qiegħi qiegħi.
 morda, k'is-Sħieħhom, tgħid u kien troki
 Qultad mar jistabba u iqbalix fil-gherien.
 Ingrī. Is-Sħieħhom tas-sal sijha li jaġkun fil-telsien.
 Malta. Ino, mo lieha sejra temi kċiex?!!
 Ingrī. Għid fuq luu sids - għol jaġhomha għarrija.
 gen nof tħalli tħallu O Malta ta-miħalli,
 Foc li l-ophedema il-hom żi mien jidher:
 Li f'josa ta-fahar iż-żorrax kien tħixer,
 Li l-ikbel sej-jonbux u deċċ tħixi bil-għix.
 Umbod iż-żejju huma, l-ophedema qid idher
 Is-Sħieħhom k'ed riqlejhom q-sut roxx jaġid,
 Id-żejjhom melleha fil-kunx id-Darħ,
 u iż-żikkien his-niġex is-Sħieħhom is-sirha.
 Malta. Omm tħixi Brittanija, doc fuq il-ixx

Talma of til sejra ingandieh!

Ingi' ja giadra sohieto gio halh l'ngrieterra,
 ja tempie ta Paula halhe la tekton;
 Ta Ghemm nijher Alla u in nevja englis,
 Dim l'ghadha il genstiger le hatt ma iċċarrobba,
 Ise għarfa doc uċċec u id Amugħi molajji ġurra,
 Id-dakha fuu uċċec uriba il-leħbi.
 Chur u ttah dic tiegħi bil-uxx iż-żejjix.
 Gen nof l'int haldekk u ma tibqo minn-halli.
 (Tinu tis-saf il-purtiera u jitfaccia il-
 port ta (valletta indoox u l-oħra roġġi
 ton-nasse.)

O Sqiro ta-mabbi - B'hal morda sohieto,
 Li tħalli tiegħi - uđidju u qpoljet;
 Int giadra fil-batarr - Għomara minn-halli
 Fuu rosec tausalla - intruix fis-smejniet.

Will jem qħir imħoddex - li fis-rif Paula,
 Għojnejas fis-iddo salu - b'hal roġġi torre Nenja;
 Will halib minn ta-aliex - B'dimm Cristu nifdija,
 Ta Alla iedja - mozzix minn me tħemmenne.

B'hal dephoja f'neff s-l'ilma - will meuq kont matkura,
 Għol Ghemm hatt misu - ma geniec il-klejha;
 Ghemm leħen docx aliex - Ghemm demm huma kerda,
 Elu fis-imberdu - Oħra gietek warfugħ.

B'hoxxas ir-rebbieta - Hekk haux id din tiegħi,
 Jissi illi gen nijher - Cha b'ebha ma tarqien.
 Il-morda u il-qilja l-ixprex fuu suares
 Waru jibbyha jiss diex - il-lexx ma c'bidlu.

O Sqiro ta-mabbi - Int l-oħla Bennien,
 Tof limsa kiel tkunna - id Amugħi minn-halli,
 Hal min jiġi iqwex - Titħalli jaqtans,
 Jissorha bil-ghand - b'la qmiegħi l-ghajnej,

(L'Ingrittura tisbarisci.)

Chatta

(Vertana.) Il qaddha minn qholja 12 - Is-sighha tieni nichet tiegħi roqt il-İngriturra tittajjar kħola Domienae fuq il-post il-ekir tiegħi kħandiera f'idja bajda temva u l-oħra, tilħabli u tħajjedli ġiem ta' illi iħseġ-ell il-kalk u jipkarti tgħansu to proċi u to rebta. Urjetni il-hawn tal-fletta tagħha u il-kohor ta' l'impur Dejjem rubbiex (L'Uroġġi li xe kħol). Ulied i-mallin! Ejjen injokru me duor ommexx. Ejjen qpat tħalli kaddiso!

I.S. Sitt Nand

Carmen

Chatta, Carmene u daks id-żophażżejt. (jithol huxxiekk il-ekseb tal-fodju f'raġġa uo jaġi daks id-żophażżejt la pażjond.) Oru tgħansu matħuba, is-sigħa tiegħi datibit qiegħha kħollu kħolha ^{Vleggia} u intossu. Ix-xu jidher daks docc issuor; qophix minn inti k'opponna nopham lu? Uliedek hekk im-ġeux opar-riċċa tiegħi, otrha irridu nora u li oru l-ophażżejt Chatta ribbiex f-linċċien u l-impur īm-

Chatta.

(Integgiex -) ~~Bron~~ Carmene; matħabin uledi il-koċċi, nopham lu Uroġġi, otrha uħidna mi-aknien; fil-kelu port-tieghi tħusxi il-ghajnejn. Brittanix ^{nostar u} tħerper il-bandiera, li kia r-ġeku ta' għopparra ta' kui għid, dic il-bandiera li kħix r-ġeku ta' tħalli id-dmugħ ta' uledha mallin. Uliedek halhim, karre se ħemm u-ġen fis-suoli għar ta' sliex l'armerijs, karre se ħiġi docc it-tru fej, docc il-Uroġġi u il-bandieri ho idha, docc hanu it-Tiechiriet ta' ~~tutċċa u missirijetcom~~ li-tutċċa u missirijetcom hekk kien!

B'dome huma relatu sit-toroc u liè l'ebis
 Napuljin u hecc uroel atmo nirkba u in=
 Chiesue l'ghedenna giordanu illi iridee jeker-
 dena. Farre ina hja tutcon halieno:
 Toni Bajada u il l'ebis voi Van Cliechel Garri
 u mijied oħra ta uħid li issilta qabel'
 għol-għabro t-oħra. Ulied, warra aktar l'arxi
 f'idjejcom u ingħabda ma tutcon ħingli
 qħol din u Cruciata hoddix, qħaliex il-
 qħodur regju kam hix is-Sirakku u il-fide
 u iċċin luu. Id-Din ja kollu taf illi din ie
 guerra rieda uktid his Conta ir-rieda
 tol Viopru ta Cristu u ta Retrot. Ciambur-
 lain hekkha meta qiegħi kud-diem qnejnejha
 dox in-a senojar to d-denn u tant
 iż-żgħajnejha minn qħaliex din il-guerra l-Tagħ-
 riterra u ridietiex, iż-żgħid rieda uktid
 his, anke fuqxa ir-rieda tol proplu tiegħi għis.
 u qħallie atmo fid-Amir illi middependu,
 Carm. If-isti, immorru nissilta spalla u spalle
 mal rokhula u dejjen rebbiha Ingriterra.
 Hallo Chorru il-hse l-elmijet ta lazzar, imluu
 In-ġieti tiegħi bil-lammi, warra f'idem
 t-ċċallo, u kui foul mil-helu qiegħi
 tiegħi it-tarġi il-kotar, u l-Maria-Char-
 simma minn fekk il-bombi ta l-ġġodu.
 Cuthod Immordu.

Carmen che, iecce l'ghadha isla jaġi jaġi is-silġ
 halu ta l-arrar!

J'Kbirar Kien

Tasse u ta kabel Cello.

Cense. (iż-żgħol a'giornol f'idha, tip dejjem
 ferfen u sci uox tuffu uoxes.)

Senuo chied tghidha hija Carmena, khekk ta l'azzor, ongi tal chrouss tal todid, mhuxx toe machevroni. (*Imma fek errolta*) Chami, l'enneel tallini imbusse nohod.

(*I has lil Chrolta fuq q'hindu*) Chumm intokhha Chami! Hallo nqaidlee k'holli f'til ilu il governeratur: polli: « Ferry Butifull Malta » polli k'Chumm int iż-żinġi li tiegħi Chrolta» u jien qpaetlu: jes ser good Chrolta. Int fejn taf Chami Chumm intokħha l'inglizi, umha minnou ron il lealtà tippec lejhom, aktar u aktar żorr intokħha minni.

Chrolta. Ibi ġenou, qiegħi tassej fil-mukt h-dan il ferti tiegħi - imphabba inti uol me tiegħi kien tiddefendni.

Censu tal-muixx Chami. Karsu però. (*juri ie quarni*) Akkarijet tibajiba qbandsa. Issallon mott-hukk tibonu molli same illi Censu tal-machevroni bghad lit-tnejha jitqiegħ na il bombi mill-enneel ta' ħsiebni, Akra il messaq: « Chathuba Chrolta, nirex nisk k'hi smoit li mil' emm jien tal-Guerra Ghellee tibara l'uhidha imuti. Għome Curayg, qbalha ixti keda qis-salbi. » Umbophod doc Mr. Churchill Chami... arrid nitqbalu hekk t'di. (*jitfa hekk h'idha*) Chumm f'farha il-kbirja tiegħi u ta' uhidha Chami. Karsu opax: boprad iqpaid idu lit-talpani illi: « Haxix ikun qba libhom iex jitqiegħ il-bombi fuq il-Emmies tiegħi qbalha itolsuha horas.

Cultur
Puhha ^{Viva} Mr. Churchill!

Censu umbophod jiġi nqho ja' qbal dae l'anglu ta' Provinċiell - kol illi bissieha iqpoli fuq qpojnuna lie Ingilterra Censu.

Viva

Cutholdt ~~Brown~~ Mr. Prossinett!

Censu iessi icunn isfu Clusse u doc il Haafud
ta. 18 iller. Icunn jafu, icunn jafu.

Carm. (tie Cense) Bi ja grazzi minn dan il ferlu
tigħies, minn issa hemm kċiex illi aktar
nqophu kien kien vididejha retma.

Censu Wopatru, minn hares mami, ard eie doc bi ja
Giovanni Thoppe mit. testament qbariex. Nejn
me itobha. Icijn sincier.

Clotta Chis ma itobha l'ommu me jistad idher
il bixxu tassina ^{minn molair mit-fan salu ie giedontaf.}

Censu hemm Cromie. n / fuu itħolha it. Toljani. — Che
Churchill qħandhom k' jaħsmu u Churchill
ma jikkisitħa. Halli niskoplu hemu oħra
ta. (jibgħol kien idu hemu oħra.) Immorja,
^(Ksejjis te arek plem) l-ghad regio riċekha, immorja
id - għid ma l'Ingrittar.

(Cutholdt jistad qed disposizioni, l'Ingrit-
tarro taryie tħidu bil-horġi f'idha
għil-fond tassej u il-presentsi all-
kontak:

*There'll Always —
Aye jipperha il-lant*

Bil-mad idu med jingħel isseparju

Tnejm tat-tieni dehra,

It. tielt detra
in Il Ghemm

Chaz-żernik f' jum salieti imhej qal
Chiċċed li rieħah.

Ise-rena tħieja hekk - salib it-toroh f'
tas shims. Bini żollu fu lażzi qiddeġ
f' nafha u - kien faccio ta' tgħixja
u q'l-oħra hum. tabella - sofra - k'it-tri
l-ied: "Aħir roid xħelx" Ise-rena
kia indawl mill-kamur quinto.

*Ireneel Nine
Gianni u kien*

(Hec chif-jittle isseparjee tħimda q'hix - u
ma jinstarnej tħlief il-pant - kien tottpax
k'għiddeste spidejja. - Ewollu iż-riċċie - il-pant
Gianni jidher inekk is-sħekker - kien it-trasmitter
f'idha; jippli k'għajnejni it-toroh sallo,
Qumha - id - ċonċi - u jippli it-
transmitter.) Pronto! - Pronto, pronto.

Con Chi parla?... Col Capo squadra?...
Capitano ^{Col} nurra?... Sono già in viaggio?
Benissimo! Qui a Chatta tutto è bello.
Un piroscafo Parico - sta per arrivare
nel gran porto. Nel tempo d'attesa
di ġo - sol Luca mi sono id - apparecchi
tipi globeaturs, sono in via di partenza.
Onnati, presto e coraggio; la luna piena
mi favorisce - una nuvola decisamente
Copre l'erodromo di ġo - sol Luca, onnati.

(Qin ix - Nine issis hi premars u li - Cawta -
zioni Q'hix. Fil - din jinstan Dgħerġi
fil - Lopak, Gianni jo - kien minnha fiex
ħit - transmitter, id - dgħerġi risoh,
Iejjem.)

Jt. tini Keno

Pulizija u Censu.

Censu. (jitha e khal min irid jitchisaf għat tagħi
ura jin Pulizija bl'elmu tal-hodie f'roku
u il-masstro^{tal-goss}, imdendha uva ro daxxha.)

Pulizija, ma ckussekk li smajt ~~li smajt~~
lil-piċċad jitchellu hit-talja?

Pulizija. Dekkerli li smajt koss ta transmitem —

Censu. Hawn il-għarridien, imma illum jew qabel
minn hemm irid ipbeddi... qabel kemm ~~in-nadur~~
in-nadur - gene digie Sto: ġiġi luu: ikun hija
u jista icun l-imbakk tal-hażiet natiex
f'id-ejn il-pulizija, qabeli u minn hawn tiegħi
dum aktar niki minn doc li jitrodisei ie
patrie tibha. ~~Hix jaġid minn għol kura~~
li jista ~~jaġid minn għol kura~~ — Huu inkader ia bieccu.
Pulizija Isma, inti niki iż-żejjur qabeli u
suspetti? —

Censu. Eħandi, ma —

Pulizija Ċikku me, of, dum l-offarijt ma denne
ma — Akkib fl-fid q'hawn deni jista jaġmen
niexha tradittu ta-paixha!... Trixtaq
f'doc ie maphu illi qperku ma ġewha
ħollija! Ta-qqieġi imha kollha hix teħel,
butiex jecor u l-oppo qħol Challe.

Censu Il-qaexha!! Ekk! Chiex qpondi lil
Censu u li kifha khal issa taħbi idejja
L-ġur u tgħalliem fil-Lantina Mal gruden.

~~Pulizija idher idha~~ joġi kollha li ġie u
ħolli minn idher idha.

Pulizija gene kien idha qħadha qħol down il-quislings
maltin, iridu jaħalli li ġie kien kollha.

Censu Fra ja, hallo, down humu l-octor
nies niki, oħra ta-nies minn qħajnej
effe li qħol fha lej kien ipsejji kollux.

Ghaxe mo tħajjc illi l'Ingriterra Nja tuu:
 ha iz-żejjed - bnod istra lil daun
 in nies taf ja' jaħamla? Dares:
 Zien, Zamm, Zumm! (jaħemel signal li
 jaħtbu l-hallha roshom) għex mo nisċiekk
 taf, izda leżioni ċeċċejna iridu.
 Għażiex l'Ingriterra tiegħi illi f'din il-għerre
 tot-roq b'umri ġonna. ✎
 Cessu u tot-roq taf! - u tibba taf! Dis-ġħad-
 do missjoni ġil-ħixx ja' tħalli u all-motħha.
 Għażiex Cha krojtka il-halittu tal-hierat? Il-ġi
 off-West Australian? Hal: illi : u l-Imperija
 inglis fl-istorja tad-dinu hawn minn
 Qħellu tgħodda minnha hi għarrija
 kħalsa qħandek idu issit in-nazjonijiet.
 It-tarre tħalli kieni minnha kieni minnha
 tħajjha kieni fir-zebha tal-l'Ingriterra
 Chiex kumm jistannu il-kelsien u l-ordni,
 Cessu M it-tarre tħalli kieni minnha?
 Għażiex kieni fil-ħalli għidu hix jaħbar
 kieni jaħbi lil-mussejja tal-berda ta-

Cinillu u tor. religionijiet kollu.
 L-Isu Braxi! Braxi! Inti kroithu id-Discors
 ta' Mr. Churchill, dac ġe nglej illi
 hied imseasci eil Ingriterra?
 Għażiex krojtka n-hajnej - kieni ta' missies
 ma juri ehha minnha inkas lejn
 il-ghaddeha fuqha.
 Cessu Doe tybollu eh? Doe ongħlu dac! ---
 Għoddni kfejt swistajja u id-żejjha hik
 hekk! Haxi irri u nolhix hemm oħra.
 (vittgħad lu lesse b'idha imħad joħtroq
 ġurnal u jikkor jaħro b'leggi u
 qnas il-ġonneċċi) Għien roġe xiex
 kien li tifha lie għex tħali f'tħalli

me tarox il piloti
inglisi Chemin jis sog=
ran Tajithom hier
me jitfoknur il
lombi fyn gie gie

qhal ment l'entra l'imperi englis u frances
 lit taljani mil khikerja ta l'America.
 Okien rogel nictes his illi l'entra ie
 Curim. ie Famiglia Reali, l'entra ie
 Vapo u l'entra full autorita tal enjija
 Cattolica u transira l'entra lists
 gens taljan illi hatt ma rctah din it-tahfida
 l'entra teħomen. U qabeli Huu signed
 lil uverrieta to Ruma id-hadim
 Spolle me spollo, me mis-harhari,
 pagani u feroci! Dan il bniex mat-
 clari huu Cuzzolini. Declinid ^{of erba tajjeb} jidu Malta
 Puliz. Huu item ja! -- Seuna ipoġien illi:
 l'ieħar ħpol, ta l'ieħar qbari. Il Greco
 digia kien totidur ligioni kirebb t-tħażże.
 Cenner Churchill toll illi: "Il phis qedu qej-
 vuci (Chim Gucci) signal ta l'attacchi
 miei qħajru! Signal ta l'attacchi minn qħajru.
 Cenner Ibrahim aktar, qnejn it-tpol to Oħra
 jitfophorum il-fjari. (Tintom il-
 Corra - tos-sirene mobtegħo.)
 Pulizia fejn l-ghofiert, dakkas rosee Gens
 Godd me inekk ieli minn rosi li flit ilu
 me smajha transfer il-din is-nadha.
 Cenner Hollie jiegħi, Cholta issa m'hod idek bhal
 emmel għarrata jum tol Guerre,
 Cholta issa libseit it-torċa ta l-żorr.
 Pulizia forsi ma tifx Chif it-tallu xi erbyha
 areoplane wrojtaw, bħolma talliex il-
 pieret. (Tintom it-tass & his to areoplane)
 Cenner Mosku, oħjas indoppre rosin fis-scheltes.
 Pulizia immarru ngħanu penitente ta d'mukkien.
 Cenner Alla iż-imbottimm tajiba.
 (Pulizie u Cenner jikkien fire -
 Kien, il-festa l'areoplane jipphad dixx)

It-tilet Xena
Carmenu, Paula u poplu

Carm. (Bl'elmu tal-kodids q'roshu ja hawn it-trieħ, kien nsejen il-Paulu ta' 80 sena. Oktoejn irgiek, tħol u nissi kiftrabi imbot-tijs - kien sejellijet iahsmu uoll it-trieħ kien innorru fin-nħebbi. Il-ktejjes ta' l-oħra plani ta' l-qbiedha horob sejnne, q'sissima jiddu xi-sirelit — ~~u qed~~ It-tħalli fuq - ~~ta' l-~~ Carmeni u komi ~~għiġi~~ - Carmenu it-tares il-fek u irid li għiekk ja kien molajr it-trieħ, iż-żepp fuq - Paulu mo jaqtatix jipu? Pà, li ma q'hixx il-kieb illi ġen nisra niex okta' Chemm kont mid-dnejhom lit-Taljani! — **Paula** (Djejjim neverabbli) Le ibni inkun hekk! It-teċċar Carmenu illi cinti Djejjim kont l-oħra jaqtatix tħieb, u tkola l-ikkar nsejed q'pondex tikkha tħibba tħallom es-saqi tajjeb sache f'dawn iz-żgħiġi minn tħalli - **Carm** Inse Pà, iż-żepp x'xin tħażżeł illi kottulek lil-martie u lil-hinċċi! — Għix jiġi is-saum illi mo nobgħodhom. **Paula** Le ibni inkun hekk - Inti testa ma tħallodhom. Iħni aktar, aktar u tħalli sallo. Għiekk nsej ġu nsej ġoli tħallol kien ja f-immeu kien li docx li kottu kien għol men, li docx li kien kien kien għol men, li docx li kien kien kien għixx, li docx li kien kien kien issalib, iż-żepp q'ha tares lekkom bil-kleu, tifgħi qħajnejni lyxi issene u hal: in-Chiexx. **Carm** Chej xofxur x'ix-hu iż-żgħira. Pà, intim l-antiki tħażżeż illi q'ebda kollha soċċa kħol tħallom.

642

Pauh. Ibi, illegiit t'alla ma jidduu matt u
Hus ipojudina hien natfri.

Carm. Pa, it taljani però ixfur ili esulta għid
his reu minnha.

Pauh. Inti opandek roġiem ibni, dan huu seru, ma
Alla iridna intokku u notfri anche li qedem
Tophane. Ibi, li tkoll li paxia tiegħie, li
tmixx qbal għen, jina nixxandek li tkom
lu; ritolhu anche li niskħu aktnej, qħaliex
ewx quaj fħir qbal fijra toħansu ucc tit-
ħej l-İngriterra u f'Challta jiġi jaħemaha
il-barbari ta minn qħajnej obba. Iżże
ritolhu ucoll, qħaliex, qbal użidna, qbal
tulura, qbal ħallta fuella u qbaqqiex -
qħaliex ma grandire nisxa illi din il
quarro kha qażżek hien, ^{ma} iossffi il-huk
niel kċejz tot-tajse u iż-żargħ iġħam luu
kofija kħol qiegħi.

Carm. Pa, oħra insieme li għeume hidu fis-purie
lu, qħojn f'xt rutke immorru fis-salter.

Pauh. Im ibni immorru, ma hemm il-Ordonnance
Kunnu il-Ordonnance. Isma f'xt x'għid
l'arciskop Salieg ta-Tulsa lil-kutu
q-fraġi: "L-B'idejha markuta u kċiex
għallew amja imdannar lejn issenn
Frantsa titħol l-Alla il-paci, Frantsa
tarġia tkun metu tħajix il-Fajja tar-
ruti. Oħra tħalliha l-Alla u il-proxu
hixxej? Tħalliha hixxej? gen tol-
lejne rutne, bidher? ... Attu kridna
l-Alla miex ischejjel, miex krotri, brakhe,
il-ġurm, il-crejjs, qebha tħalliha l-issorijiet,
~~markha fuu dian fejn isin id-dan~~,
museajnej stampa hajnej u l-ċinematografe
moħejji; Muarrabha niel Commandamenti

P. Alla, q'vadossne fit. Tajn. >>

Carmen (jinfex jibchi)

Gauke I bchi ibni ibchi. Signol illi halbec q'vado
me hic intosse chhal hosta mil malta.
u herc sic amugha ta l'indieva id dinja
tarja tare ie-sene o'l poezi tiela nimm
q'pos il hataz. il domine lib d'isje.

B'halecc ibni imbuti bla me mykunqme
u nitolu mal matħul ishof tgħo no,
matħajha sacerdoti, u dox d'angli ta
torjet, nitolu fl'otharri mostellan
tgħid u mal Wigħi ja ta' Għini Qristu
il-Papa; illi il-Tajja tiegħi tawt ued-
tnejn amugħha! (P'hawn iinstimkar Tejjes

Q'has ta' arċoplo ni u l-ixxarar tal-fa'whi
u t-tnejn kieni kifl'ekk tagħhom.)

Carmen (Madonna ho-din!! Pa', minnha f'hal
il-mut!! (Carmen ijspejel kiflu lu eko
i-xebda u missiera u jipħol kien fire-
ħell. Fil-hin issi tħaddi te-kun.)

Quadra

(Il-Papa qħarcuppija tiee jitlob q'ad-
dinja tiee qurruu f'idha u qħajnejha
liji issima hin entosi.)

(Uill Ennejja iinstoma kont tal-tpol:
u l-ktoton u le poezi. Paue Chira, um-
l-ġbod Carmen joħroġ roxa nimm ġura
ix. Reħħi fil-vaqt li xi-komha qroda
tħistira - tipplodi.) Minn iof doc ibni
Giuseppe k'korti messitu? Huxx kien
kunni fil-nejja mat-tfal l-oħra.

Gauke (joħroġ roxa u u min-nieħi-reħżeż.) ex-itolu
ibni, nitolu opol dox it-tpal innocent.

(Mod istabil Carmen iġblu bħallu.)

Q'vadossna taristam miex mut!

Hoxx u u lie ibni toriġu li ilu għixx it-tħalli
Minn iof qħad lu tħej? Q'vadossna żommu idher fuu!

(Paulu u Carmenu jithlu fire-suelter
il modern tolle sopra jissuccia, il Gant
jekof u to da tundu q'liro, q'lo dom his
jins tempon il ksejjes ta l'arosplani fil-horod
la chemu jipreahu q'lo follow.)

Fr. rahgħo Ġlend.

Charlie, u matlu, minnqad Carmenu
Pensa Charlie Pulizja u kapelle

Charlie. (Captōn - fl'qherfors, raġel ta 36 - leva
q'iekk persuna to hieha libas ta omiatur
Toljan u iżċiarroh q'osro. jithal ja-
mellek it-tares mo kollu nsejha hixx jidu
K'xiorti sijies imissu.) Chedonna Santa!
Kieni mar tal-leħgi! (jiddekk il-malli
k-larġut toljan.) Fortune li qedni tħaj!!
Zenno halu shakki li eposta hix fassie
infernali! (jibba imberzgħu u storlund.)

Pulizja. (joħroq, wajsu kien u Carmenu, dovu
it-tħalli in-norru jipru q'lo fuq Charlie.)

Anniex tal-ġażu nizel, bil-parawint.

(lil Charlie) Jeħaf humu! (jifferto tr
his-rinorver.) Il-piżza tintek luu nies.)

Mario (jipholi idejha it-trajek.) Malcolm trienex!

Carm. (Qollu q'poli!) (iattax is-rinorver minn
idejha il-pulizja u innu jiffirme lil-Charlie)

Mario. Irrispettanti koxi salma li miroċċu!

Carm. ja nili! Intek kħittu li es-arru u
lie hawn Charlie! Int jistħokk il-meit!

Charlie (joħroq roħha minn għo - qabel -)

I-hni Oħfer! --- Oħfer Carmenu!

Carm. Hix, misimbalu ie ġiem ta missuri.

(iattax is-rinorver lie Carmenu u ja-tid
li pulizja.) Kallitx-xaqqa minnha il-justizzja

Guliria Indo, issa niktie tisbu jend.

Carm. (Lie Charis) Signor, irringheria li doc
ix-xuejja kieni venerabli ta' misseri, jend
e iugħettu li nafha.

Charis Ah! Liema qio! Vista nobord illi ie
querra spicċiż għolja. Għalli ġuallat tatt
idejja l'ingliji jidrottaw luu tasse?.

Carm Ħukka qħarre tħakom, iżda l'ingliji qbandu
talbhom tħin...

Guliria u mhux his jidrottaw luu tasse, iżda iż-żeek
ie paga uol għemm iddu minn prigġiex
tatt idżżejjhom.

Geni Indo, imma l-les moħarroni, qħadid li
Penit Crussolim ieli ġuallta meħtieġ
għiex luu tħalli. Il-eksekk
mossu tħalli ta' Chaliex. U tares, qħadid
uol illi iecc mifikku randa fid-dan
iż-żepp. U iż-żista iddu jidher se mne
iċċiepa, qħarx ġuallta tħbaru u ta' l'Inghil
u Crussu iż-żepp itħares biex il-ekw.

(dakha generoli.)

Charis. (jithoh luu uol.) Inti tgħo qibni, imma
issa. Ix-taħbi noho jidher se iż-żebbu
halbi...

Guliria Ekojđiex eż-żejt ruħec fuu il-Prima ta'
Challu u malajex qħaliex imma qħandek
Imrijeet oħra x'natli niegħiex.

Charis (Iniejjie dejnt.) Igħix ħażi il-grot ta'
Lopoton fl-aerporti tal-İngilji. Għiex tarġumi
u kien nħalli Charles Mallo u il-ek
General Brodaghlio iñnu ġuall me riell
il-Guerra Contre il-Emperio Britannia.
Din il-Guerra Contre tħbarom riedu
hnejdex niktie his li luu Crussolini.

Carm. Mgħo hatt il-ġuallu jidu, "Crussu his ridda;

N. 46

Phello regius doc l'angle te Churchie,
Halli intekk deus oħra. (iitphalha
l-eura.)

Charlo Dan il-kniedem li ġħien tħel fu l'art
tnej patris qbae ġħien qħamx li l'Itali
Qħies, ta ruu f'id ġej irriċċo ta
Kittiekk.

Cemm (iottu fu il-phemm) u qħomx minnha
għajnej tallostim illi iqekha għiex irid hu.
Charlo Pejja iñħos u riċċas. Għen da mt k. Min
fis-tarċieha li ġondha u sitt minn-oħra
Noxu Crofta, no f-tajjeb kl'miegħi u bil-
malti, plakit f'les ġħemm tie u dejjem
Cont irrispettot, qħoloc ħixx dlej īngli u
li ġiet maliex intobbhom għiex iż-żurġibhom.

Cemm Hecc nafvel ħixx ucell illi te minn
iż-żhom, minn hħal daux il-barbari
ta-germanizi u intkom tħalli hizzegħi
għolix l-istorja tgħażżeen tgħid il-
ġħemm tħarru com għid immeddi minn.

Cemm. Imma kares aktnej nafħda l-ġlau li
la dorba inti tkħha għolix qiegħi kien
tilfexxha ie bowki?

Charlo Ze, nista natħi fil-ġġid illi ħixx mo t-fajt
l-imboda kollha fu Crofta u l-Ingraterra.
Jenno qiegħi għawn qbae bil-fors, qħaliex met
tħolpatli in-riorti kien nigi nikkombarbie
dun il-ġiura, kassejtu jaħħadni id-dei
u mo ridek nigi, iż-żid minnha jieħi min-
malt urojje ufficjal ^{tedesċ} k-bi rino war f'id
kien iż-żeppu nara adħri.

Għolix għiex? ufficjal tedesċ?

Charlo Croftilloma illi it-taljani iċċem il-
għurnotu jinsolu irriżi tal-germanizi?
U dan hu il-fatt illi kien it-tassekk

ie Copijet ieli fil'Italia kenne hied ta riveluzioni.

Cessu l'adelli qabelta li Cawse Ghien Cham
jittah iżżej lejn il heet ta torchio.
Cessu jecce iżlkah idobbar roħbar il minn-pouli.
Kawie Alura Ghelli nitla uo stabi fuq-l-ore =
oplan, jino Ghelli ordni nitqa 15 il bomba
ta 500 libra il uotda fuq il fżejre ta chatta
Iż-żejx immuni ieli mets Goat hied intir
hawn fuq hawn il queċċeb t-moxt fuq
il mojaris bħol ġant tat-tfal, dan aktar
qis salhi u ~~għaddekk~~^{għaddekk} hejni u hejn ruhi. Ghawn
takħna tinsu Qnisja jeno ġant il-pilota,
sieħħi Ghien incaricat jitqa il-bombi.
Għiem u-fid minni; sieħħi Ghien Drige
listo sieħha tiegħi iż-żejt salvo fejn Ghien
hixx jistaxx dax il-ġant, Iekk jen
ibqant bħol il-jid, u waqt fekk oħbandonu it
id-direzzjoni ta l-aeroplans u mort fuher.
Khadku minn Drige u qħall lu: Mgo, tatt-
na tinsu Qnisja ~~tinsu~~ minn-hi aktar t-fol
innocenti; huu wa tix ġas-sorġ u ried
jitqa il-bombi, jino kdejt nissard
miegħu - soħiem li l-aeroplans tgħidex
gie mil-huk miel gammi ta l-ort.
L-aeroplans ta in-nar, sieħħi l-oħra
mejjet u jino il-habba khixx bil-paro-
ħiġi għal-quejxa il-batax.

Cessu et-tjarr, mieli mietu daxx it-tfal qiegħda
il-Qnisja jippeq Ghien innejha int ġaptan --
Cessu tigħix li oħjar, minn li komma narra
l-aeroplani koo eo ta l-qboderi jitforu.
Kawie Intikom wa tistgħażżeen tħalli ja' iż-żejt
it-tas-sorġ metu, ikun imdeedel hejn sejra u
jewwa imħabba u die ie faraxxu...

"mo jo fu fejn sejek iaha; pes fortuna
illi ukojt genuo il hatar mo gewla il
blat u stajt invalde Tofili. Iste gjit
Pulizia Capitan, issa iastiq illi iha nobeli id-
genaraktis. hin ngtati rutu priejuvin.
Pulizia Capitan, issa mo jisttilde taharhuna huu?
Charis Khol fejn? Charridi missiet octas għol
liu iż-żejt Hitler u emmellulini.
Carmu Temu, temu; il-faxisti u in noxi iridu
iż-żejt il-għarru tiegħi propocondi tol-
Għadib; taj-taj-taj. Ma kienet aktar minn
verita ta' Car. Churchill, opolekx il-
verita illum jien għoda tieku post-fil-halli
tol-kaiedem.

Il-Homs Rena

Giuseppe Livappiata kobel ġalle.

(Giuseppe jo-tnejx mill-Emmja & Bambin
ton - Kemopha q' il-hu u imur fejn Carmenu)

Chenun tkiekt sic ja.

Carmu Ixtor jma ibni! Inti uahha l-akir raia
Mhox fil-Punjsie?

Giuseppe Għe-jid, u tal-ġpoli Bambin tax-Sanġha
lotteri.

Carmu Ekk! Iħni, mo tafse li skelcom il-
ħombi indendha fuq roskom! Stabsi
għid li dan issiġġur.

Giuseppe Dan minn hu ja?

Carmu Dan hu exċċiex talian, iż-żid u
injortu hal-kien tajjeb.

Charis (Imm hekk luu fuq Giuseppe) Agħlu
tarbiex, la tħixx nimm, jidu u
innej wiek-sid nimm ddeu l-ophedexx
ta-paċċom, li għix luu jahtolcom,
għid luu mitte kont chenner ja-

Smot il lant tigħek uol u il bumbi
Għien digħi indenla fuq rosec, iż-żeo
għixi tħixxu minnha u minn tħobba
għaliex kussew met-Luu t-robba,
lant intobb imminn incanta fis-Sinjal.

Giuseppi (A, ohnej dac il-kin ta' l-isparrar konnha
kien minn-harġu u isspċerdot li ġiex heo
iħarġiha salibni: lu uħid iż-żeo qbsa
ohnej, jecce Alla Huu mgħiena minn-hu.
Contro tħbandu il-kost ta' l-aeroplani dac il-kin

Paul (iż-żekk jiechi minn-sallos hejja tijje jahe
u me jaħax.) Prodigju tassemm! uħid
taran ġiġi minn-hi chira il-kinneċċa
f'Alla! (iż-żebbu li Giuseppi u iż-żafra ma sidu,
kunċċe jen ibni dac il-kin lant iħied
nitħob grabil, qbal molta lale.)

Giuseppi (u kien ^{wieħi} minn, dac il-kin illi id-Exi
ja dorme rieded taks bil-Tejjes tol-
ħawbi u l-aeroplani, iż-żebbu tħob
li ġiex gura sidu, ^{az-żiex Tonina u anek qiegħi} qbal
iħbedheru tħbandu.

Charles (ommoss li Giuseppi) A nyu tassemm,
inti tħobt qpoli uoll u qpoliex iż-żi
għodni toj, għawn nħaddeiem! (Iħiex)

Giuseppi (O, jina tħobt uol qbal ħop, qħoxxul-
tan tħbandu, qbal Churchill u tħobt uoll
hiex l-Ingriterra tħobba il-gurra.

Census Daxxu li tħobba il-gurra, metu ohnej
għandha mgħiena l-Alla u lil-Churchill
il-gurra nirbhux tgħix.

Carlo Giuseppi, u qbal ommox u aktob wa tħob?!

Giuseppi Inse ja dejjem nitħob grabilhom.

Charles Tassek ġiġi jiddespiċċi ġiekk kilt
Angle ta' tiegħi blak dan. (iħne fuq għadku)

Yuri Għiex għadde l-aeroplani te l-egħoddha graddekk!

~~Signol to sivrene li l'oparegħlani qed deu.)~~

Guljia Capton, kħola tal-ġan li ma tkotxha kħol Hitler u Mussolini jaqtah l-ekċċa nivis-pettag, izda ja ġo tara u iż-żej hien qiegħi.

Charles Chamel oac li qiegħid tħabu, minn kħija nophos ruhi kħola bimedju iż-żistier illi ukkojt p-riquvies taqt id-idejja l-ingliżi ^{atjira} milli nakhdi liet Hitler u liet Mussolini fei stat ta-jasur. Jeku nista nqbajd illi il-guerra opolja spicċiex.

Guljia I-hha tiqux illi l-ingliżi jitrottsekk tajjeb.

Charles (Lekti idejja hien iġi immanittu.)

Guljia Ma hemm biex tal-monetti Captoni, q-bejnek matnejn fl-istħażżea u inkas fil-Germania fejji il-Gustafu is-santu hin warf.

I-nnekk his-wgħand koll-tinġid lit-taqgħid.

Carmen U hekk tkun taf' k' ja fuu iqbalu l-ingliżi u mhux bħalma iż-żgħid il-ħarran u l-ġaġda fuu ir-rodju ^{ta Runu} li medju id-dinja kollha bil-qiekk. (Guljia u
Lorraine jidqabeli lil-Maria f'id naps u
ja-korġi tiek.)

Carmen (Lil-Paula) Missix, innekk iħalli minnha lit-taqgħid - tħalli għadha inti grandex ~~ha~~ kien tħejja ruhekk.

Għadlu Inse ibni, u noffra Għall-Exil lil-piġi ta-Resix. (Carmen u Giuseppi inu jidher li
Paula u jidher għemm id-dar.)

L'other Kind

Chhallo uħda k' tarbija fuu dirgħajha.

Chhallo. (Tidher k' tarbija toħi l-lobbie fuu dirgħajha u tħalli tħalli f'id naps il-faċċa ~~ta~~
Jidher sebha tħalli.)

Carmel

Wizzieħajr l-alle illi din id-Darha
 ma mit-hadd u diar ma iegħiex fu.
 Jekk ra id-darha tħalli kien iċċek
 Cori tiegħi ta l-angli, arranġli u serofini
 jittajru fuu il-ġiżu tiegħi kien ishekk
 il-ghedewwa, rra it-wieħi l-Charles
 tilha il-hawbi u tit-pattem fil-horr
 u fil-Tarrija. (*Tinzel qbedi kif-tnejha.*)
 Charles, bhalma inti kien tippro-
 teggi dinc il-ġiżu tiegħi mill-^{acconvertniha}
 nitolhae mur fuu l-Ingriterra, u żomm
 fill-horad ^{mimha} il-ghadlu ta minn qħajr tħinu,
 il-kor u coll il-hawbi ta docx il-barbari
 minn qħajrs halha u minn qħajr illi.
 Korti ma instana ^{fid-digħi} Mario, illi it-troki
 fil-hemiena qbandhom jaħsmu fit-
 takħbi tal-quress u immett bħos-sallot
 fil-lamp tal-battaglia! Minnha doc
 il-hoġġi li mat tgħandu joħolol tħol
 bħol idher ġuġi? O Hitler, aus-
 soli, isim kom kien imxisteb. L-ixtri
 to d-dekku li Culhadt qħad jaħroxi
 kien jis-ħiġġi!

(*Tinzel hibna issejja.*)

Trid miex-tal-tiegħi aktar

Carmelo Edeia S.G.